І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 112. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 12-го ЧЕРВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JUNE 12, 1975 No. 112. VOL. LXXXII.

УВАН ВІДЗНАЧАЄ СВОЄ 25-РІЧЧЯ СЕРІЄЮ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ

Під час відвідин у „Свободі". Автор монографії „Василь Кричевський" проф. Вадим Павловський (зліва) і секретар Управи УВАН проф. Іван Замша, інформують редакторів про щойно опубліковану монографію та працю і пляни УВАН у 25-річчя існування, що занотовує ред. М. Сосновський.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — В квітні цього року сповнилося 25 років від часу, коли на терені ЗСА закінчився організаційний період Української Вільної Академії Наук в ЗСА, відбулися загальні збори і було обрано керівництво Академії під проводом проф. М. В'єтухова. З датою 15 квітня 1950 року в історії УВАН в ЗСА почався період інтенсивної праці, позначений чималими осягами на відтинку українознавчих студій. Для належного відзначення цієї річниці управа УВАС намітила ряд науково - видавничих проєктів: секції і групи УВАН організують наукові конференції, присвячені різним проблемам українського науково - культурного життя. Центральною проблемою є, як поінформували представники УВАН проф. Іван Замша та проф. Вадим Павловський під час своїх відвідин у „Свободі" у вівторок 10 червня, підготова до відзначення 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА, які припадають на роки 1975-76. З цією метою оформлено Комітет 200-річчя Американської Незалежности під проводом проф. Івана Фізера та проф. Тараса Гунчака. Цей комітет накреслив уже відповідну програму і підготовляє наукову конференцію. На цьому відтинку наладнано співпрацю з Науковим Товариством ім Шевченка з пляном ці великі роковини відзначати спільним зусиллям і скоординовано.

Широко розгорнуті видавничі пляни УВАН. Під кінець 1974 року появилася друком ілюстрована монографія про нашого видатного мистця Василя Кричевського, автором якої є проф. В. Павловський. Кінчається друк „Неопублікованих листів гетьмана Івана Мазепи 1704-1708 рр." за редакцією д-ра Ореста Субтельного. Цього місяця УВАН передає до друку „Науковий збірник" ч. 3, присвячений проф. Олександрові Оглоблинові з нагоди його 75-річчя. Цей збірник включатиме понад 30 різних праць українських і неукраїнських науковців. Закінчується підготова до друку основної праці історика Дмитра Дорошенка „Гетьман Петро Дорошенко", а також два англомовні томи „Аналів" (т. 13 і т. 144). Один том „Аналів" буде присвячений А. Кримському, а другий — проблемам економіки України. Для відзначення 25-річчя УВАН осінню цього року буде видана ювілейна книга про УВАН, в якій буде подана історія Академії та насвітлені окремі етапи її праці в ЗСА.

Окремим і відносно великим проєктом є впорядкування та опублікування спадщини Володимира Винниченка, чим займається окрема Комісія для збереження спадщини В. Винниченка. Ввесь архів В. Винниченка зберігається, як відомо, в приміщенні Колюмбійського Університету. Багато праці вимагає редакційна робота над 40-томовим щоденником В. Винниченка.

УВАН наладнав останнім часом співпрацю з НТШ і разом з НТШ співпрацює по лінії оформлення Світової Ради Української Вільної Науки в системі СКВУ.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Інж. Іван Мокрівський переобраний на голову ТУІА

Ню Йойк (ТУІА). — В суботу, 31 травня, тут в Українському Інституті Америки відбулися Загальні Збори Товариства Українських Інженерів Америки при участі 45 делеґатів з 82 уповноваженими голосами, які заступали 13 Відділів Товариства. Збори відкрив голова інж. Іван Мокрівський, який по привітанню присутніх, просив хвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять померших у минулому році членів.

Зборами проводив інж. Володимир Богачевський — предсідник, інж. д-р Ігнатій Метіль — заступник предсідника; секретарювали інж. Роман Гавриляк та інж. Володимир Магун.

До почесної президії запрошено присутніх бувших голів ТУІА: інж. Р. Левицького, інж. Р. Галібея, інж. Є. Івашкова, як рівнож присутніх голів Відділів: інж. Т. Грицая (Ню Йорк) інж. М. Біласа (Філядельфія), інж. Г. Кузьму (Ню Джерзі), інж. М. Корчинського (Піттсбурґ), інж. Б. Кордубу (Детройт).

Голова уступаючої управи ТУІА інж. І. Мокрівський звітував про діяльність Т-ва в минулій каденції. При управі діяли комісії: Статутова (голова І. Заяць), Дослідний осередок техніки і промисловости, України (голова О. Балабан), Комісія громадянських прав (голова Р. Галібей), Редакційна колеґія журналу „Вісті" (С. Процюк), Редакційна комісія для видання збірника ТУІА (Ю. Гончаренко). Рівнож об'єднано комісії ТУІА і Українського Технічного Товариства Канади до підготовлення „Секретаріяту Товариств Інженерів Українців" в одну комісію, яку очолив інж. В. Гнатківський.

Товариство продовжувало видавати „Вісті" (ред. інж. С. Процюк) єдиний у вільному світі український технічний журнал, як рівнож „Бюлетень" (ред. інж. О. Леськів) для зв'язку та інформації членства. Інформаційне Бюро ТУІА продовжувало видавати „Вісті Інженерів" (ред. інж. М. Борецький) в щоденнику „Америка", як рівнож повідомлення про працю Товариства в щоденнику „Свобода". Контакт з членами та управами Відділів управа старалася вдержувати листовно, обіжниками, повідомленнями в пресі, пленарними конференціями та особистими поїздками. В останній каденції відбуто дві пленарні конференції, одна в Ню Йорку 26-го жовтня м.р. присвячена передовсім справі створення „Секретаріяту Товариств Інженерів Українців у вільному світі", на якій був присутній голова УТТК інж. Я. Соколик. Друга пленарна конференція, для західних стейтів, відбулася в Детройті 26-го квітня 1975 р. Конференція була передовсім інформативного характеру.

Управа улаштувала дві наукові конференції, одну з ділянки Кібернетика, присвячену Леонідові Плющеві. З нагоди конференції учасники зложили 130 дол. на висилку допомоги для дружини Плюща. Ці гроші передано до Комітету Допомоги Політичним В'язням при Золотому Хресті в Ню Йорку. Рівнож вислано відповідні письма в обороні Леоніда Плюща до Комісії Людських Прав при Об'єднаних Націях, та до Крайової Академії Інженерії з вимогою, щоби ці інституції робили заходи для звільнення Л. Плюща.

На другій конференції була доповідь д-ра Олекси Біланюка про термонуклеарну енерґію.

Головна Управа старалася тримати контакт з іншими професійними та громадськими організаціями та репрезентувала ТУІА на різних громадських імпрезах. Зріст членства був задовільний. Рівнож є в стадії творення новий Відділ ТУІА в окрузі Олбані.

Інж. В. Гнатківський повідомив Загальні Збори, що в днях 10 і 11-го липня 1976 року (один тиждень перед 21-ю Світовою Олімпіядою), в Торонті, Онт., Канада, відбудеться Світовий З'їзд Українських Інженерів та Науковців. На цьому З'їзді плянується створити Секретарі-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Посадник Джерзі Ситі проголосив „Братський Тиждень"

Під час проголошення „Братського Тижня" в Джерзі Ситі. На фото сидять (зліва): Володимир Сохан і д-р Пол Джордан; стоять (зліва): Володимир Білик, Євген Іванців, Йосип Лисогір, Тібор Коваловський, Едвард Качка і Гаролд Мавс.

Джерзі Ситі, Н. Дж. (ід). — Посадник цього надгудсонського міста, д-р Пол Т. Джордан, підписав у вівторок, 10-го червня, проклямацію, проголошуючи тиждень від 8-го до 14-го червня як „Братський Тиждень" в місті і закликав громадян підтримувати братські союзи за їх вклад в розвиток міста і країни.

Присутні під час короткої церемонії в бюрі д-ра Джордана були: Володимир Сохан президент отейтового Братського Конґресу Ню Джерзі і головний секретар УНС, Йосип Лисогір голова комісії Братського Тижня в краєвому Братському Конґресі та гол. предсідник УНСоюзу, Євген Іванців, головний радний, Володимир Білик, Тібор Т. Коваловський із Словацького Католицького Союзу та Гаролд А. Мавс і Едвард Дж. Качка від Лицарів Колюмба.

„Братська система, через свої Відділи в кожній громаді виконує релігійну, добродійну, патріотичну і харитативну роботу. Цим місцеві Відділи і їх члени роблять велику прислугу нашому містові, стейтові і країні..." — сказано в проклямації посадника Джордана.

Як уже інформовано, минулого тижня губернатор стейту Ню Джерзі Бренден Бери підписав подібну проклямацію в приявності представників УНСоюзу та інших українських і не-українських союзів.

„Братський Тиждень" щорічно відзначає американський нарід в тижні, в якому припадає „День прапора", символізуючи цим патріотизм братських союзів.

Головний радний Євген Іванців перебрав обов'язки обласного організатора УНСоюзу

Джерзі Сити, Н. Дж. — Головний радний Євген Іванців, наймолодший головний урядовець в історії УНСоюзу, минулого понеділка, 9-го червня, почав працю як обласний організатор з окремим завданням концентруватись над студіюючою молоддю та професіоналістами, — інформують з Головної Канцелярії УНСоюзу.

Євген Іванців

Є. Іванців, якому 16-го травня сповнилося 23 роки, був обраний на пост головного радного 28-ою Конвенцією УНСоюзу в травні минулого року, поділяючи цей пост, з уваги на однакову кількість голосів, з головним радним Іваном Одежинським з Філядельфії. Після смерти довголітнього головного радного бл. п. Тараса Шпікули з Чикаго, Головний Уряд УНСоюзу, в першому дні своїх річних нарад на Союзівці минулого місяця, заповнив опорожнене місце, вибираючи Є. Іванцева на повну каденцію.

Народжений в Елізабет, Н. Дж., в родині Михайла і Анни Іванцевих, Євген закінчив місцеву українську парафіяльну школу, опісля академію св. Бенедикта в Нюарку та в 1970 році почав студії на Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні, які він закінчив із ступнем бакалавра в ділянці совєтознавства в 1974 році. Під цю пору він продовжує свої студії в цьому університеті, сподіючися внедовзі одержати свій маґістерський диплом.

Активний від дитинства в Пласті, Є. Іванців, ще як середньошкільник, став членом таких молодечих організацій, як Товариство Укра-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНКИ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У СВІТОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РОКУ ЖІНКИ

Ню Йорк (І. П.) — Світова Конференція Міжнародного Року Жінки, організована Об'єднаними Націями, відбудеться в Мехіко Ситі, Мехіко, від 19 червня до 2 липня 1975 р., у залях мехіканського Міністерства закордонних справ у Плятелолько.

Ціллю Конференції, проголошеною Секретаріятом ОН, є: „Намітити програму для міжнародніх акцій, коротко й довго-термінових засобів, щоб осягнути інтеграцію жінок як повноцінних і рівних партнерів чоловіків при змаганні до загального розвитку і усунення дискримінації на основі статі та для осягнення якнайширшого включення жінок для зміцнення міжнародного миру".

Відповідно до тієї цілі намічені програмові тези: 1) Завдання Міжнародного Року Жінки (існуюча політика й програми); 2) Приєднання жінок для зміцнення міжнародного миру й усунення расової дискримінації, колоніялізму чи неоколоніялізму; 3) З'ясувати сучасні рухи й зміни статусу і ролі жінки й мужчини та найбільші перешкоди, які повинні бути усунені для осягнення рівних прав, можливостей і відповідальностей. 4) Інтеґрація жінок у розвитковий процес як рівних партнерів з чоловіками. 5) Світовий плян дії.

Нарис пляну виготовив Генеральний Секретаріят ОН. Організаційні і процедуральні справи для дискусії над пляном будуть постановлені на неформальній замкненій конференції 18-го червня ц. р., дебати над самим пляном продовжуватимуться і після пленарних нарад Конференції до 27-го червня 1975.

Згідно з програмовою плятформою Конференції, підготована є не лиш організаційно-технічна схема нарад, але й їхня документація, оперта на дослідах, звітах, проєктах експертів і опініях дорадників. Територіяльний засяг матеріялів сягає від місцевих, реґіональних і крайових площин до міжнародних.

До участи в Конференції запрошені: 1) Представники усіх держав світу, жінки й чоловіки. Ці державні делеґації складаються з голови делеґації, двох членів-представників, їхніх заступників і дорадників. 2) Всі організації в системі ОН, як теж деякі і поза тими організаціями. (Тут згадані організації Африканської спільноти та Ліга арабських держав). 3) Недержавні жіночі та громадські організації, які мають консультативний статус в ОН (ЕКОСОК).

Побіч офіційних дебат будуть відбуватися конференції журналістів, — від 16 до 18 червня — семінарі; а для загальної публіки „Трибуна", незалежна плятформа, організована недержавними (NGOs) організаціями. „Трибуна" буде дискутувати тематику Конференції без права резолюцій. Участь у „Трибуні" можуть брати всі охочі, якщо вони заздалегідь і формально зголошені.

Участь українців вільного світу у цій унікальній і світової ваги Конференції, постанови якої будь, згідно з пляном, здійснювані упродовж найблищих десяти років, у всіх країнах світу — невелика. Українська спільнота в цілому виявила до цієї Світової Конференції мало уваги, або дуже однобічний інтерес.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій матиме на Світовій Конференції кілька учасниць, не як безпосередніх представниць, але у складі Національної Ради Жінок Австралії і Канади. Група українок з різних країн, членок жіночих організацій, около 25 осіб їдуть, або як журналістки, або учасниці „Трибуни".

Зустріч усіх українок відбудеться 18-го червня ц.р. о годині 9-й вечора в готелі Дель Прадо в Мехіко Ситі. Метою зустрічі є узгіднення остаточних кроків дії, яка в принципі є поділена на три ділянки: участи в нарадах, гостинности для чужих делеґацій та евент. громадських виступів. Першу ділянку очолює мґр Олена Процюк, референтка зв'язків СФУЖО, другу мґр К. Смородська, членка Гол. Управи Союзу Українок Америки, третю д-р Маруся Бек, політична й громадська діячка, референтка зв'язків СУА.

ВІРШІ В'ЯЗНІВ ПЕРМСЬКИХ ТАБОРІВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталася збірка віршів і прози українського політичного в'язня Валерія Марченка, який знаходиться у 35-му табірному пункті в Пермській області. Валерій Марченко був заарештований 1972 року і засуджений на сім років таборів і п'ять років заслання. Він знаходиться у важкому стані здоров'я (хворіє на нефрит). З його писань наводимо один фрагмент, що віддзеркалює мислення автора:

„На оболоні люди, бо там сліпий кобзар дорогу вказувати буде зрячим. Леготом вітру пальці розбудили струни й для стихлих тихо зачитав із заповідей Божих: «Люби батька свого і матір свою, то добре тобі буде і довго будеш жити на землі». І спалахнув вогонь в очах незрячих, на сполох вдарив дзвін із кобзи, табун сполоханих коней сухими пальцями по струнах.

„Хай проклинуть діти батька того, який не передав їм віри і заповіту народу свого. Хай проклинуть діти батька того, який не поставив їх на дорогу чеснот, а обірвав її прірвою від предків і нащадків. Цим віддав синів на службу злу, посвятив у яничарство, позбавив дороги до Бога! Хай проклинуть діти батька того! Боже прости незрячим. Молю Тебе, бо немає іншого Бога крім Тебе, Бога що дає народам Мойсея".

Передано також уривок поеми М. Горбаля „Дума" присвяченої кобзарям України, підступно скликаних владою ніби на нараду до Харкова і згодом репресованих. Горбаль засуджений на п'ять років концтаборів і два роки заслання. Кінчається його поема молитвою:

„О, давня українська земле,
Я син твій народжений тобою
Скроплений соками твоїми
Пам'ятаю вічну твою мрію
І не забув і тих хто осквернили тебе
Та й плачучи з немічності обіцяю з останніх сил
Продовжувати життя слави твоєї
Во ім'я батьків, синів і святої правди. Амінь".

В Торонті відбувся третій фестиваль КУК

Торонто (КУК). — З ініціятиви Централі КУК та при тісній співпраці з Провінційною Радою КУК Онтаріо і заінтересованими Відділами КУК, дня 1-го червня 1975 в Мессі Гал в Торонто відбуто з повним успіхом фестиваль КУК для мішаних хорів і танцювальних груп Східньої Канади. Для Центральної і Західньої Канади відбулись такі самі фестивалі: в Едмонтоні — 25 травня 1974 і в Вінніпеґу — 26 січня 1975.

Ці фестивалі КУК організовано при фінансовій допомозі федерального і провінційних урядів. Їх завданням є осягнути високий позем українських концертів і мистецьких виступів в Канаді, бо лише тоді вони стануть джерелом творчої інспірації для молодого покоління українців Канади, з рядів якого вийдуть майбутні наші композитори, драматурги, хореографи і артисти - виконавці.

У Торонтонському Фестивалі відзначено хори СУМ-у „Прометей" і „Діброва", які виступали спільно як один мішаний хор під мистецьким керуванням мґр В. Кардаша, і танцювальний ансамбль „Дунай" при УНО в Ст. Катеренс під управою Ореста Самця. Рівночасно жюрі фестивалю рекомендувало до участи у все - канадському фестивалі церковний хор при парафії св. Успіння Богоматері в Миссисаґа під диригуванням Степана Гарасовського. Всі ті групи, разом з першунами Едмонтонського і Вінніпезького фестивалів будуть змагатись за першенство Канади під час Все - Канадського Фестивалю, який заплановано відбути в осені 1975 у Вінніпеґу.

Крім названих, в торонтонському фестивалі приймали участь танцювальні групи: „Русалка" при ЛУКЖ у Бирлінґтоні, „Черемош" при Рідній Школі ім. Т. Шевченка в Етобіко, „Зірка" при Рідній Школі ім. В. Савчука — катедра св. Володимира у Гамилтоні і „Веснянка" при ОДУМ в Торонто, — та Український Православний Хор св. Володимира у Віндзор. До жюрі для хорів входили: Б. Армстронґ і Г. Годсон від деп. музики колеґії св. Михайла, д-р Б. Кушнір — музиколог і В. Колесник — бувший диригент Київської Опери. До жюрі для танцювальних груп входили: Дарія Нижанківська - Снігурович — хореограф, Т. Шрамек від Національного Балету Канади і В. Авраменко, як почесний член.

У своєму слові про завдання цього все - українського культурного проєкту Канади, екзекутивний директор КУК С. Яр. Кальба підкреслив заслуги у його підготовці й переведенні Провінційної Ради КУК Онтаріо під проводом Б. Онищука і заслуги пані Олени Глібович, голови Провінційної Комісії для справ культури. Обов'язки господаря - конферансьє цього фестивалю сповняла Христина Яріш.

Появилася збірка документів з концтаборів СССР

У видавництві „Сучасність" вийшла збірка документів п.н. „Голоси звідтіля". В неї входить 15 заяв-звернень політичних в'язнів Пермських та Мордовських концтаборів СССР, що були писані в роках 1973-75 українцями та в'язнями інших національностей. Один з цих документів, а саме інтерв'ю з політв'язнями Пермського табору, надрукувала „Свобода" в цілості в квітні ц.р.

„Голоси звідтіля" — це вимовне автентичне свідчення про умови, що в них знаходяться політичні в'язні СССР, зокрема діячі української культури. Ця збірка є також документом великої моральної сили людей, що їх в Совєтському Союзі переслідують за їхні переконання.

Книжка має 75 сторінок друку і є ілюстрована знимками деяких в'язнів. Ціна збірки 2 дол. Її можна купити в українських книгарнях або замовити прямо у видавництві на адресу:

NINA ILNYTZKYJ,
875 West End Ave., Apt. 14B
New York, N.Y. 10025.

Нові публікації „Смолоскипа" про суди і в'язнів в Україні

Балтимор. — Заходами В-ва „Смолоскип" видано англійською мовою три нові брошури про суди і політичних в'язнів в Україні. Одна з брошур стосується українських жінок у совєтських тюрмах і концтаборах. Брошура „Суди в Україні 1973 року" включає судові розправи над І. Дзюбою, В. Чорноволом, О. Фельдманом, В. Лісовим, Л. Плющем, Є. Пронюком, З. Попадюком, В. Рубаном, Іриною Сеник, Є. Сверстюком, І. Світличним, І. Семанюком, Надією Світличною та Б. Здоровцем. В брошурі „Ув'язнені науковці" мова про С. Глузмана, М. Плахтонюка, Л. Плюща, М. Штерна та Ніну Строкату. Знову ж брошура „Українські жінки у совєтських тюрмах" дає сильветки таких українських жінок-в'язнів: Ніни Строкатої-Караванської, Ірини Стасів-Калинець, Степанії Шабатури, Ірини Сеник, Надії Світличної, Одарки Гусак та Марії Пальчак.

Брошури дбайливо видані за редакцією Богдана Яєена і можуть бути масово використані в інформаційній праці про українських політичних в'язнів в СССР. Адреса „Смолоскипу":

Smoloskyp
P. O. Box 6066, Patterson Station, Baltimore, Md., 212-31.

Апон Рекорд протестує

Ню Йорк, Н. Й. — Апон Рекорд Компані, фірма, яка спеціялізується в продукції пластинок слов'янської музики, в тому й української, запротестувала гостро проти використовування одної з її пластинок в документальному фільмі про Сталіна, який був висвітлений в середу, 28 травня, на телевізійній станції (ч. 13) в Ню Йорку.

Андрій М. Пончіч, президент фірми Апон, заявив, що продуценти фільму користувалися пластинкою ч. 2641, на якій записана Служба Божа в українському обряді, без дозволу фірми. „Ми уважаємо, що вжиття музики із Святої Літургії в такому фільмі наскрізь неетичне". М. Пончіч заявив, що його фірма буде домагатися перепрошення і відшкодування від осіб та груп, які брали участь в продукції згаданого фільму.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нова політична дійсність

Перемога комуністів у Камбоджі та Південному В'єтнамі і поширення комуністичних впливів в Лясоі, де вже комуністи практично мають контролю, і в Таїлянді — створили на обширі Південносхідньої Азії нову політичну дійсність, наслідки якої починають щораз то більше відчуватися у світі. Найновішим доказом на це є встановлення дипломатичних взаємин між комуністичним Китаєм та Філіппінами, захитання в основах Організації Південноазійських Держав, зформованої з ініціятиви ЗСА в загальному пляні оборони перед наступом комуністичних потуг Китаю та СССР на некомуністичні країни Азії, і, врешті, дальше послаблення націоналістичного китайського уряду на Тайвані.

Сьогодні ще, очевидно, надто передчасно робити кінцеві підсумки, висновки і передбачування на ближче майбутнє, коли йдеться про Південносхідню Азію. В контексті політичної та економічної угод між Китаєм та Філіппінами можна, однак, сказати, що у початковій післявоєнній фазі у Південносхідній Азії комуністичний Китай починає досить успішно „пожинати плоди", зміцнюючи свої позиції у цій частині азійського континенту, яка завжди притягала увагу китайських чинників. Для Пекіну такий розвиток ситуації має додаткове значення, бо він несе зі собою послаблювання опонента комуністичного режиму в Китаї — націоналістичного уряду на Тайвані, можливості якого щораз то більше звужуються. Чи не найвимовнішим показником того є факт, що в той час, коли з націоналістичним урядом Китаю ще втримують дипломатичні взаємини тільки 24 держави, то з комуністичним режимом такі взаємини втримує аж 100 держав, не рахуючи позиції комуністичного Китаю в ОН.

Інший аспект такого розвитку ситуації — це її вплив на китайсько - совєтські стосунки. Якщо оцінювати ситуацію на основі совєтсько-китайської публічної „дискусії" на цю тему, то треба б зробити висновок, що зміцнювання китайських позицій в Азії пропорційно впливає на загострювання відносин між Китаєм та СССР. Це зрозуміле і навіть закономірне і цьому дав вислів заступник китайського прем'єра Тенг Сяо-пінг, який, вітаючи філіппінського президента Маркоса, у своїй промові остеріг азійські держави від того, щоб вони, „проганяючи вовка (тобто ЗСА) крізь в'їздні ворота, не впустили тигра (тобто СССР) крізь задні двері". Іншими словами, він вказав на конечність вести таку політику, яка внеможливила б під сучасну пору Москві пропхатися на терені азійських держав, користаючи з послаблення позиції ЗСА.

Цього моменту не можна випускати з уваги, розглядаючи розвиток політичної ситуації у Південносхідній Азії після подій у Камбоджі, В'єтнамі, Лясоі і Таїлянді.

Демократія в дії

У понеділок, 9-го червня, президент Форд повідомив, що оприлюднить звіт Комісії Рокефеллера, яка від січня цього року розглядала закиди щодо нелегальної діяльности Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей), що то здогадно нарушувала власний статут веденням розвідчої діяльности в самій Америці. Цей звіт не тільки буде оприлюднений, але також переданий Департаментові справедливости, який вирішить, чи існують підстави притягати когонебудь до судової відповідальности. Однак, Президент також заявив, що наразі не оприлюднить тієї частини звіту, яка торкається закидів, що працівники Сі-Ай-Ей були причетні до плянування атентатів на провідників чужих держав, бо, — сказав президент Форд, — Комісія вповні не закінчила розглядати цих закидів, а також ця частина звіту Комісії містить інформації, зв'язані з безпекою країни. Натомість цю частину звіту, як також додаткові матеріяли, які має Білий Дім, Президент передасть конгресовим спеціяльним комісіям, які тепер розглядають діяльність всіх американських розвідчих агенцій, і також Департаментові справедливости.

Обидва рішення президента Форда – правильні. Частина звіту Комісії Рокефеллера, яка стосується нарушення власного статуту працівниками Сі-Ай-Ей, повинна бути оприлюднена. Американський нарід має право бути поінформованим. Політична система ЗСА побудована на принципах придержання законів і шанування індивідуальних прав людини і тому, якщо існують підозріння, що працівники Сі-Ай-Ей нарушували закон і нарушували право особи на недоторканість, та справа повинна бути витягнена на світло денне і, якщо будуть достатні підстави, винні особи повинні бути покарані. Це є демократія в дії, а не як у Совєтському Союзі, де працівники горезвісного КҐБ на кожному кроці нарушують права людини, саму конституцію СССР та власні закони цієї останньої імперії в світі, але за це не потягнені до відповідальности, а навпаки, нагороджені різними орденами тощо.

Друге рішення президента Форда, не оприлюднювати частини звіту, яка стосується закидів щодо здогадного плянування атентатів членами Сі-Ай-Ей, натомість передати ці та додаткові інформації конгресовим комісіям і Департаментові справедливости — також правильне. По-перше, неповний звіт Комісії Рокефеллера в цій справі міг би викликати передчасні і не зовсім обґрунтовані висновки. Точніші перегляди цих закидів конгресовими комісіями і Департаментом справедливости запевнять ґрунтовнішу аналізу цілої справи. Подруге, рішення Президента не оприлюднювати наразі цієї частини звіту Комісії Рокефеллера запевнить, що не вийдуть назовні інформації, зв'язані з безпекою країни. Президент виявив переконання, що конґресові комісії та Департамент справедливости витягнуть потрібні консеквенції із переданих їм інформацій, тобто, якщо будуть підстави, то притягнуть винних осіб до відповідальноти, але також запевнять, що не буде заподіяна шкода безпеці країни. Факт, що президент Форд повідомив, що всі існуючі інформації в справі здогадного плянування атентатів будуть передані конґресовим комісіям і Департаментові справедливости запевняє, що не буде жадних спроб затаїти цю справу, як це було з Вотерґейтською аферою за президента Ричарда Ніксона.

Рішення президента Форда повинні принести правильну розв'язку складної і дуже „делікатної" проблеми та доказати, що в Америці демократія існує і діє.

Микола Лівицький

НА ЯКІЙ ПЛЯТФОРМІ ОБ'ЄДНУВАТИСЯ?

Українська преса принесла недавно заклик 8-ми українських організацій, об'єднаних в „Конференції Українських Центральних Академічних Професійних Товариств" у ЗСА п. н. „В інтересі українського народу". Крім різних обґрунтованих і сприйнятливих для всіх міркувань цього заклику до об'єднання українських політичних сил, що діють в країнах західнього світу, треба звернути увагу на четвертий пункт заклику, а саме: „Державний Центр Української Народної Республіки, як екзильний перемник тої влади, що — з волі народу — діяла на рідних землях України, повинен стати тим осередком, що в ньому завершитись мала б консолідація українських політичних середовищ на еміграції".

Така ясна і беззастережна думка, висловлена представниками дуже поважних українських організацій, повинна зустрітися з апробатою і признанням величезної більшости українців у західньому світі. Її з особливим признанням для авторів заклику занотували чинники Державного Центру УНРеспубліки в екзилі. Вона викликала вже відповідні коментарі, які зводяться до одного: під тиском громадської думки консолідація на базі Державного Центру УНРеспубліки таки мусить здійснитися!

Не маючи ані крихітки бажання чи наміру критикувати заклик згаданих організацій, навпаки, вітаючи з признанням його, — я хотів би, одначе, лише висловити погляд, що в заклику не подано шляхів і передумов, як до цієї консолідації мало б практично дійти. Правда, в заклику сказано, що „Конференція... радо служитиме своїм форумом для міжгрупових консолідаційних розмов". Але ж розмови про таку консолідацію тривають уже понад 20 років і за цей час було багато закликів (зокрема на конгресах канадійського КУК чи американського УККА) об'єднуватися на базі Державного Центру чи Української Національної Ради. Практичних результатів ці заклики — оскільки вони дальше закликів не йшли — не дали.

Недавно в розмові зі мною один дуже високий українсько - католицький Духовний висловив думку, що Державний Центр потребує сам оцієї бази, бази в людях і бази в матеріяльних засобах. Тоді, мовляв, було б прискішене об'єднання на базі Державного Центру. Це — правда, бо при такій передумові може відпали б як неістотні і ті часті обвинувачення, які ставить „парляментарна" і „позапарляментарна" опозиція по відношенню до Державного Центру чи окремих його діячів. Але тут маємо до діла з якимсь завороженим колом: щоб мати людей —треба мати матеріяльні засоби, а щоб мати матеріяльні засоби — треба мати людей...

Православний священик, о. протопресвітер В. Коваленко, поставив цю справу трохи інакше. Він перепровадив у своєму деканаті ухвалу, щоб раз на рік, коли відзначаються Свята 22 січня, тарілковий збір у церквах ішов на потреби Державного Центру. Благословлення на те, щоб це робилося у всіх православних Церквах американської Митрополії, збори деканату просять у Митрополита Мстислава. Чи не могли б за цим прикладом піти також українсько - католицькі парафії? І чи не могла б Конференція Українських Центральних Академічних Професійних Товариств сказати так: Ми закликаємо до консолідації на базі Державного Центру УНРеспубліки в екзилі, але доки цієї консолідації не станеться, ми закликаємо українське громадянство дати Державному Центрові підтримку в людях і в матеріяльних засобах? Бо ж ясно, що організації, об'єднані в Конференції, мають досить визначних осіб і досить матеріяльних засобів, щоб дуже солідно підтримати працю органів Державного Центру.

Чи не „тиском громадської думки" керувався також д-р Зенон Городиський у своїй статті в „Свободі" з 29 травня п. н. „Спільна плятформа — єдиний шлях до об'єднання"? Д-р З. Городиський належить до визначних діячів ОУН (мельниківців), яка, належачи до УНРади, перебуває в опозиції. Я особисто дуже позитивно оцінюю згадану статтю, бо в ній автор уживає далеко „лагіднішого" тону, ніж у своїх різних попередніх виступах.

Правда, і в цій статті говориться про якісь „антидемократичні витівки на 7-ій сесії УНРади" та вживається ще інших „критичних" висловлювань, але вже бдне те, що автор таки закликає до об'єднання (теж на базі Державного Центру УНРеспубліки) і признає, що „за сьогоднішній стан всі поносять вину і відповідальність" — це вже великий поступ. Отже, можна і треба розмовляти про приверненння консолідації, бодай у рамках нинішньої УНРади, поширюючи її далі на тих, що перебувають поза УНРадою. Але — на якій плятформі?

Д-р Городиський говорить про „привернення плятформи зговорення з 1948 року".

(Закінчення на стор. 5-ій)

Василь І. Гришко

ЧАС НА ПЕРЕГЛЯД І ЧАС НА ЗМІНИ

(Порядком дискусії)

3

Чи ж не тому спіткала нас і недоля під Полтавою? Бо наш інший гетьман був настільки заклопотаний самою зовнішньо - політичною комбінацією союзу з шведами, що цілком не дбав про те, щоб своєчасно й відповідно змобілізувати для боротьби свій народ.

Нарешті — чи ж не тому змарнували ми й динамічний потенціял великої революції? Бо, замість осідлати революційну стихію свого народу для здобуття своєї державної незалежности, наші вожді шукали оперти для неї передусім у союзах — то на Заході, то на Сході. Що ж найгірше було в усіх цих наших зовнішніх орієнтаціях протягом усієї історії, так це те, що вони завжди ділили нас самих на різні, протилежні своїми орієнтаціями, табори, які в союзах з різними зовнішніми силами воювали самі між собою і нищили власну силу нашої нації та й саму націю.

Що ж до наших союзів із зовнішніми силами, то актом історії є те, що ні один із них не був для нашої нації корисним, а навпаки — всі вони були згубними, і все з однієї й тієї ж самої причини: через брак відповідної власної сили, яка єдино тільки й робить і всякий союз справді союзом, а не підлеглістю.

Ідеться про силу в самих собі, про свою внутрішню силу, як однієї національної особистости, якої ми, на жаль, належно не розвинули, — поряд з іншими причинами, також і через свої ілюзії сили в союзах з іншими, зовнішніми силами. Звідси висновок: покінчити зі своїми ілюзіями щодо зовнішнього світу, визволитися від них ілюзій і розраховувати на свої власні сили.

5. Українська внутрішньо-національна слабість перед лицем загрози національному існуванню

Та коли мова про власні сили, то щодо них треба також не мати ніяких ілюзій і бачити їх тільки такими, якими вони справді є, а не увижаються нам у своїй уяві про себе. І тут перед нами наступна проблема — усвідомлення справжньої суті свого національного буття, справжнього стану національної особистости свого народу, справжніх меж і обмежень її спроможностей, отже — її сили і її слабості, в даний час і в даній ситуації.

Я вже згадував про національну недорозвиненість нашого народу через те, що йому не довелося пожити досить тривалий історичний період справді незалежно - державним життям, у якому тільки й формуються народи в повноцінну, внутрішньо цільну, національну особистість. Саме тому українську націю один із західньо - европейських спостерегачів сказав, що вона, мовляв, „ще заслаба, щоб жити повноцінним національним життям, але вже засильна, щоб умерти". При всій суб'єктивності такої оцінки нашої національної вартости байдужим до нашої справи чужинцем, в цьому все ж таки є та правда, що в української нації справді наявні разом обидва елементи — і національної слабости і національної сили, за сучасного її стану контрастна сполука в ній їх обох особливо разюче очевидна.

На жаль треба ствердити той факт, що в сучасній, критичній для української нації, ситуації в СССР українську національну слабість особливо намагається використати Москва для здійснення в Україні тієї політики русифікації, що вже переростає в росіянізацію та набуває форму етноциду українців в СССР.

І найголовніше не те, що в цьому Москва має помітні успіхи таки завдяки тому, що опір цій політиці серед мас українського населення неспівмірно слабший, ніж природно він мав би бути (та з боку деяких інших національностей у їхніх республіках і є) за тих умов, які фактично для цього в СССР існують. Адже русифікація, наприклад, шкіл і виховних закладів в українських містах не просто примусова, а, як то кажуть в СССР — „примусово - добровільна", мовляв — на бажання батьків.

І коли навіть і в тих містах України, де статистично переважає все таки українське за національністю населення, українські школи й українська мова викладання взагалі вже стають зникаючим явищем, то стається це все таки завдяки практично - достосуванській, а не національно - гідній поведінці більшости батьків - українців. А таке, наприклад, як декларування російської мови за свою „рідну" чи так звану „другу рідну" мову, а то й записування себе за росіян — не лише поза Україною в інших республіках СССР, але й у самій Україні — це вже просто таки добровільне (хоч, звичайно, теж практично - пристосуванське) „перебіжництво" в табір панівної нації. Таких же перебіжчиків у самій Україні тепер уже числиться за офіційною статистикою понад три мільйони (тобто — більше, ніж кількість цілих таких народів, як латвійці й естонці в їхніх республіках разом узятих); а по всьому СССР кількість таких українських перебіжчиків (судячи з факту зменшення українців поза Україною в СССР не зважаючи на постійне збільшування їх переселювання з України), мабуть що вдвічі більша. До речі, це переселювання відбувається також „добровільно - примусово", переважно в різні краї Російської Федерації, і українці при цьому виявляють особливу податливість.

Треба також відзначити і особливу схильність українців інтегруватися в російській централістично - бюрократичній системі кар'єризму на всіх ступенях служби режимові, зокрема ж у військовій службі, яка чи найбільше росіянізує українців, роблячи їх навіть знаряддям русифікації й інших національних республік, а не тільки своєї, Української.

(Продовження буде)

Маріян Коць

НАУКОВЦІ Й СОЛІДАРИЗАЦІЯ

Питання, чи українець у громадському бутті — індивідуаліст, чи групово діюча, групово мисляча одиниця — мабуть не є достатньо засвоєне громадськістю й тому вносить непотрібну плутанину; при інтерпретації думок, дискусії над діяльністю активніших одиниць, зустрічаємося з епітетами „наполеончик", „непідпорядкований індивідуаліст" та ін. А вже чи не всі неуспіхи приписуються індивідуальному мисленню та роздрібленості.

Залишаючи на боці особи, що по своїй природі є антигромадські, бунтарські, непогамовані критикомани - негатори, все таки треба устійнити, чи українці індивідуалісти, чи групово орієнтована нація.

Вживаючи мову щоденних слів, буденіє їх сила, творяться фрази. Мені, одначе, потрібно попередити читача, аби він не дозволяв собі легковажно, мигунцями, емоційно проскакувати думки.

У сучасній ситуації нашого розсіяння, а перш усього — майже лявінної навали на історичне українство, коли чітко зайнято фронти, а „приятелі" схидністю ілюзорної приязні розснажують і відвертають нашу культурну увагу до готовости, — вилоняються серйозна проблема випрацьованої дії не тільки в оборону української древности, але многобічних, цілеспрямованих протизаходів, аби невтралізувати стихійність антиукраїнсько лявіни.

Висловлені тут думки „не б'ють у дзвони на тривогу", й не звернені вони до ширшого громадянства.

Для прогнозування процесів і моделювання завтрішнього нам потрібно визбутись накиненого комплексу українського індивідуалізму. Українець — це людина групи, він діє серед вибраної групи, а його діяльність залежиться від того, наскільки провідна особа групи знайде одобрення, схвалення своїх плянувань. Та й сам провідник організацій, товариства, партії не спроможний накинути групі бездушні ідеї, безумні дії, будучи залежним від своєї групи.

Груповість цікує всю українську громаду від Церков, науковців, бандерівців, союзовців, кооператорів, дивізійників, союзянок і т.д.

Цілком не вимагає життєва потреба такого поділу, але групові провідники не можуть добитись, часто не мають бажання, блискучістю діяльности вплинути на суміжну групу. Над деким тяжить доба підпільної законспірованости, над другим мімікрія й мовчанка, аби дожити віку навіть у відосібленій діяльності, аби не попасти в око тих, що все держать у руці шнур від гільйотини.

Хоча групова діяльність у нас має історичну тяглість, могло б виглядати, що, ідучи цим слідом, ми таки збережемо себе, а висловлені попередньо думки чи слова — це пряме переборщення. Тимчасом слідний цементуючий брак міжгрупового спілкування.

Спілкування, зустрічі, спільні конференції, молитви діють емоційно на пересічного громадянина і софістикованій особі (це слово вжите в американському значенні) вони смішно нереальні. Тож нічого дивного, що існуючі групи, поставлені під пильну обсервацію, почуваються нервозно. Нібито й існують, нібито хтось їх очолює, нібито є тяглість, а тимчасом... перед нами відкрита могила, в яку гільки згрузить нас історія.

Стоячи так близько цієї дійсности, можна повернути колесо нашої історії, оперпись на наукові, професійні, церковні, політичні, економічні групи, пов'язавши їх між собою українською солідаризацією, а не дисципліною, ані самодисципліною, що всеноситимуть посмак муштрування - насилля.

Солідаризація — це дороження усім українським: особою, установою, підприємством, успіхом. Солідаризація відкидає „груповий патріотизм", а вимагає від пробудження... до згону життя, співпрацювати, цінити тільки українську людину, українські установи. Найменше відхилення від нептучного принципу солідаризації вкриває кожного, без огляду на його стан, освіту, позицію, — ганьбою зрадника української солідаризації, а тим же ставить його в перші лави гробокопів України.

Недаром Олесеві Бердникові не вистачає Шевченкове слово: „на сторожі" — ставить він Пекучу Совість. (Цитую з пам'яти).

Здійснення перевиховання солідарного українця спочиває в руках українського журналізму, який, на превеликий жаль, потребує негайної „культурної революції", або добровільних абдикацій.

Від цього узалежнюється продуктивність наукових центрів, централізована продукція повновартісної книги, її масового продажу, облік кваліфікованих сил, вирощення високопрофесійних сил і т.д., і т.п.

Ані законсервовані партійні доктринери, ані пустопорожні амбіціонери-позери неспроможні вглибитися у дійсний стан сучасного українства, ані ввести зміни.

Покликаними до відродження української солідаризації та конференції елітарних елементів з-поміж живих українських груп є — українські науковці.

Роман Рахманний

НАШ СПІЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ ДОРОГОВКАЗ

1

Спостерігаючи кожен раз численну громаду українців молодого, середнього і старшого віку, що збирається в кожному народному українському домі, здвигненому працею українських рук, кожен заново пригадує собі відому істину: людина — це суспільне, громадне створіння. У хвилини радости і в хвилини смутку, в час успіхів і в час тривоги люди сходяться разом, щоб очима, думками, почуттями і фізично діткнутися один одного і таким чином зміцнитися громадною енергією.

Бо наодинці людина ледве чи спроможна витримати небуденну радість, небуденне горе або небуденну тривогу.

А ми саме переживаємо тяжкі, тривожні часи.

І всі ми відчуваємо сьогодні велику тривогу за долю України та за майбутнє людей українського роду. Напевно багато є таких поміж нами, що ночами думають про все це. Тії тривожні думи сон зганяють їм з очей. І тоді до фізичного болю вони відчувають глибінь тривоги, яку Іван Франко висловив у своєму „Пролозі" до поеми „Мойсей". „Твоїм будучим душу я тривожу", — писав він 70 років тому.

Ці слова нашого поета і пророка ми розуміємо сьогодні краще, ніж будь-коли досі. Розуміємо їх і його почуття, бо як у Франкові, так і в наші часи українець далі виконує ролю тяглової сили в чужинецьких „поїздах бистроїздних"... Тільки це вже не поїзди, а ракети надзвукової швидкости. І не одному з нас у безсонну ніч тривожних міркувань увижається українець на чужинецькій ракеті, що мчиться по орбіті, накресленій чужою владою... І тоді хочеться запитати цього підневільного космонавта і себе самого: — Куди мчишся, українче ... Невже ти досі не знайшов свого власного українського шляху до власної української мети? ...

Відчуваючи цю тривожність, ми водночас розуміємо, що самотужки ніхто не спроможний дати розсудливої відповіді на це бентежне запитання.

Кожен із нас окремо відчуває бентежність людства сучасної епохи.

Кожен з нас відчуває, що українців захопила у свій вир вселюдська бентежність, безнапрямність, вселюдське ламання принципів і вселюдський нахил до релятивізму у кожній галузі життя.

І кожного з нас лякає те, що наші власні керівні установи не дають нам відповідей на пекучі запитання щодо нашого індивідуального і громадного життя.

Церква наша — в усіх трьох її видах: православному, католицькому і євангелицькому — переживає труднощі і болі всесвітньої церкви усіх її форм. Тому і з боку Церкви ми не чуємо виразного слова, яке б спасало нас із морської глибини вселюдської тривоги.

В наслідок безперервних ворожих ударів по самих основах української політичної думки послабли теж наші політичні центри. Недоречна і зайва партійність роз'їдає тії центри з нутра.

Наше громадське життя слабне під тиском асиміляційних програм різних держав, що силкуються відтягнути молодь від української справи.

Саме наша молодь найбільшою мірою перебуває під тиском супротивних вітрів, що дмуть із різних середовищ — чужих і своїх. Ця молодь виростає в іншомовних середовищах країн українського поселення. Виростає вона у суспільствах, що від двох десятків років розкладаються морально, соціяльно, культурно і політично. Нічого дивного, що серед української молоді знайшли відгук ідеологічно - сектантські програми: троцькізм, маоїзм, псевдомарксизм і анархізм, псевдосоціялізм і ленінізм.

У цілому, можна сказати: якщо будь-коли існувала криза розвитку і зберігання української самобутности, то ця криза є тепер. Ми — її глядачі, ми — її співучасники і ми — її співтворці, свідомі чи несвідомі.

Знаючи або принаймні відчуваючи оту тривожну ситуацію, ми сходимося разом для того, щоб численною громадою, численними іскрами наших думок і душ зміцнити нашу особисту і національну енергію. Щоб у хаосі думок, слів і діл спільно шукати і знайти орієнтаційн. знаки, потрібні для всіх нас.

З цього погляду, велику і конструктивну ролю відіграють святкові збори, що їх організовуємо з приводу історичних роковин, у пошану окремим діячам та державницьким актам.

Під час таких зібрань учасники мають нагоду заново усвідомити, що новочасне українство — це вже не якийсь літературний чи тільки фолкльорний рух інтелігентів, відірваних від ґрунту Ні, це вже велика жива нація з власними державницькими структурами, давніми і новочасними.

Підкреслюю: з власними державницькими структурами...

Науковцям і студентам історії та політичних наук добре відомо, що такі давно зформовані нації як англійська, французька, голляндська чи американська розвивалися головно у рамках власних державних структур. Їхній націоналізм проявлявся політичними й економічними процесами і заходами.

Навіть ізраїльський народ, живучи у діяспорі-розсіянні, зумів зберегти себе, як окрему націю, не так завдяки своїм релігійно - культурним відмінностям як, радше, завдяки своїй релігійно-державницькій концепції політичної структури... Для ізраїльтян, що згодом стали відомі під популярною назвою жидів, Господь Бог був королем ізраїльської держави. Їхні земні володарі — Мойсей, судді, а згодом королі та пророки — були тільки речниками Бога, були губернаторами Бога - Короля на обітованій землі.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ які відбулися в п'ятницю 25-го квітня 1975 року в приміщенні Головної Канцелярії в Джерзі Сіті.

В засіданні взяли участь: головний предсідник Йосип Лисогір заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук головний організатор Степан Гавриш і головний редактор Антін Драган. Приявними на цьому засіданні були: головний контролер мгр Іван Винник і головний радний проф. Тарас Шмагала.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Головний предсідник відкрив наради засідання о год. 3:15 по полудні та відчитав пропонований порядок нарад який одноголосно прийнято після його вияснення, що цей порядок нарад не передбачує звітів всіх членів Головного Екзекутивного Комітету за виїмком звіту головного касира про інвестиції, які вимагають апробати.

Порядок нарад:

1. Відкриття нарад.
2. Затвердження протоколу попереднього засідання Головного Екзекутивного Комітету.
3. Звіти.
4. Огляд стану Допоміжної-Корпорації Української Будівлі.
5. Різне.
6. Закриття нарад.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

На внесок заступника головного предсідника, що його піддержала заступниця головного предсідника, затверджено одноголосно протокол попереднього засідання Головного Екзекутивного Комітету з 6-го січня 1975 року.

3. ЗВІТИ

Головний касир Уляна Дячук поінформувала про наступні інвестиційні кроки що їх вона зробила, згідно з раніщими рішеннями чи рекомендаціями Головного Екзекутивного Комітету:

Бонди, які дозріли і бонди продані:

210 M	Tennessee Gas Transmission 3½% 1st Mtge. Pipeline Bds. due 2/1/75	$210,000.00
60 M	Jamaica Water Supply Co. 2⅞% Series "C" due 3/1/75	60,000.00
50 M	Texas Electric Service Co. 2¾% due 3/1/75	50,000.00
83 M	N.J. Highway Authority due 1/1/88 3½% @ $82.50	68,267.50

Закуплено бонди:

70 M	Niagara — Mohawk Power Co. 10.2% due 3/1/2005 @ $100.00	$70,000.00

Уділено гіпотечні позички:

1037	Rt. #568 Robeson Twp. Berks County, Pa.	$11,500.00
1038	249 West 64th Avenue, Philadelphia, Pa.	12,000.00
1039	94 Brandt Place, Bronx, N.Y.	33,000.00
1040	419 Pearl St., Burlington, Ont.	75,000.00

Продано реальність:

94 Brand Place, Bronx, N.Y. (Sales price $43,000.00)	$32,622.98

Закуплено банкові депозитові грамоти:

30 days — 6½% — 2/11/75 — Royal Bank of Canada	$65,000.00
32 days — 6¼% — 3/13/75 — Royal Bank of Canada	65,000.00
60 days — 6¼% — 4/14/75 — Royal Bank of Canada	65,000.00

На пропозицію заступника головного предсідника, що її піддержав головний секретар, одноголосно апробовано інвестиційні кроки, про які звітувала головна касирка.

Головний секретар не мав нічого нового до звітування. Головний організатор поінформував, що протягом трьох перших місяців членської кампанії 1975 р. приєднано 706 нових членів, а вже в квітні наспіли до Головної Канцелярії 142 нові аплікації. Загальні Збори відбули, згідно з пляном, 21 Округа, в яких обрано нові Окружні Управи. У восьми Округах були обрані нові особи на пости голів. На запит головного організатора, головний секретар вияснив стан організування нового Відділу УНСоюзу в Орляндо, що його старається заснувати союзовий діяч з Ню Йорку Степан Ковальчук.

Заступниця головного предсідника поінформувала, що ідуть старання в тому напрямі, щоб посвячення — відкриття пам'ятника Лесі Українки на Союзівці відбулось осінню цього року, який є Міжнародним Роком Жінки.

Головний директор для Канади подав короткий звіт про відбуті 6-го квітня наради Канадського Представництва, на яких обговорювано справу бюджету для Представництва та видання пропам'ятної книги про УНСоюз в Канаді. Він теж поінформував, що обласний організатор Василь Дідюк склав на цих нарадах заяву, що він зрезигнує з посту обласного організатора після закінчення десяти років служби. На запитання головної касирки, яке було домовлення між обласним організатором Василем Дідюком та головним директором для Канади і головним предсідником, обидва члени Головного Екзекутивного Комітету потвердили, що обласний організатор погодився на їх пропозицію працювати від 1-го березня 1975 року за таку саму платню і інші беніфіти, як досі, за виїмком коштів подорожі та інших організаційних видатків.

Заступнит головного предсідника, головний предсідник і головний редактор заявили по черзі, що вони не мають нічого нового для звітування, і тоді приступлено до обговорення чергової точки нарад.

4. ОГЛЯД СТАНУ ДОПОМІЖНОЇ КОРПОРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ БУДІВЛІ

Головний предсідник склав звіт з поїздки разом із заступником головного предсідника до Чікаґо в справі гіпотечної позички від Українських Кредитових Кооператив, що її може одержати УНСоюз за посередництвом Централі Українських Кооперативів ЗСА (ЦУКА). У висліді проведених переговорів від ЦУКА наспіло письмо за підписами президента Дмитра Григорчука і віцепрезидента Роксоляни Гарасимів із пропозицією позички на суму $5,000,000 на один рік за 8% річно. Після відчитання цього листа — пропозиції Головний Екзекутивний Комітет однозгідно вирішив на внесок заступника головного предсідника, що його піддержала заступниця головного предсідника, прийняти умови пропонованої позички і вислати відповідного листа з повідомленням про прийняття пропозиції та пляном процедури для оформлення цієї гіпотечної позички. Головний Екзекутивний Комітет також одноголосно схвалив затіснити співпрацю із Централею Українських Кооператив у ділянках господарсько-фінансовій та суспільно-громадській.

Головний предсідник здав звіт про приходи і видатки Української Будівлі та накреслив бюджет господарювання Будівлею із теперішнім станом винаймлених приміщень. Опісля він поінформував про переговори відносно винайму 30,000 квадратових стіп приміщення для Відділу Освіти міста Джерзі Сиґі, як також про інших кандидатів, зацікавлених винаймом приміщення в Українській Будівлі.

Окремо зреферував головний предсідник перебіг переслухань арбітражу в справі вимаганих контрактором додаткових коштів будови Української Будівлі, стверджуючи, що відбуті переслухання насвітлюють цю справу в користь УНСоюзу.

На пропозицію головного касира, що її піддержав заступник головного предсідника, одноголосно вирішено збільшити суму позички УНСоюзу для Допомічної Корпорації Української Будівлі на $8,500,000.00.

5. РІЗНЕ

Головний організатор поінформував, що досі до Головної Канцелярії наспіло 147 аплікацій на стипендії. На пропозицію гол. секретаря, яку одноголосно прийнято, вирішено, що на Стипендійній Комісії реферуватиме справи аплікантів на стипендії головний касир. Головний контролер мґр Іван Винник висловив пораду, щоб не признавати студентам стипендій на малі суми по $100, тільки розділити признану суму на стипендії на 15 стипендій по $1,000 кожна. Головний предсідник запропонував і цю пропозицію піддержав заступник головного предсідника, щоб членами цьогорічної Стипендійної Комісії були всі члени Головного Екзекутивного Комітету, д-р Богдан Гнатюк від Головної Контрольної Комісії та проф. Тарас Шмаґала від Головної Ради. Цю пропозицію одноголосно апробовано. Вирішено теж однозгідно скликати засідання Стипендійної Комісії на неділю, 18-го травня, годину 2.00 по полудні, на Союзівці.

Узгіднено теж, що річне засідання Головного Уряду УНСоюзу буде започатковане церемонією перед пам'ятником Тараса Шевченка на Союзівці, що цьогорічні наради будуть присвячені 100-річчю українського поселення в Америці та 200-річчю існування ЗСА, і що спільна вечеря - прийняття для учасників нарад та запрошених колишніх головних урядовців і гостей — їхніх дружин, або мужів, відбудетьсяу четвер 23-го травня і буде попереджена коктейлом о год. 6.30 вечора. Вирішено теж подбати про зроблення спільної знімки нового Головного Уряду УНСоюзу. На пропозицію головного секретаря, що її піддержала головний касир, схвалено розіслати всім членам Головного Уряду друковані звіти не пізніше, як 10-го травня.

На запит головного предсідника про успішність праці обласних організаторів дав вичерпне вияснення про висліди праці Василя Дідюка і Василя Оріховського головний організатор Степан Гавриш, ілюструючи його статистичними даними членських кампаній біжучого та попередніх років. Він теж ствердив потребу устійнення обов'язків обласних організаторів та вимог до обласних організаторів присвячувати більше уваги самій організаційній праці, в якій вони самі повинні б придбати щомісяця по 10 нових членів. Гол. предсідник висловився за тим, щоб обласні організатори вели свою працю більше пляново, щоб їх працю постійно контролював головний організатор, і щоб обласним організаторам давати більше порад і допомоги в їх плянуванні праці та її виконуванні.

6, ЗАКРИТТЯ НАРАД

Ствердивши вичерпання всіх точок прийнятого порядку нарад, головний предсідник закрив засідання о год. 5.30 по полудні.

Володимир Сохан
головний секретар

Нормалізуються відносини між Католицькою Церквою і комуністичним урядом в Польщі

Варшава. — В кореспонденції з Варшави, поміщеної в „Ню Йорк Таймсі" з 9-го червня ц. р., говориться, що відносини між ієрархією Польської Католицької Церкви і комуністичним урядом чимраз більше нормалізуються. Центральний Комітет комуністичної партії Польщі прийшов, мовляв, до переконання, головно після того, як Едвард Герик перебрав владу, що між офіційною владою, яку держать в своїх руках комуністи, і другою найбільшою силою в Польщі — Католицькою Церквою, мусить наступити мирне співжиття для обопільної користи. Міністер віроісповідування в теперішньому уряді Казімєж Каколь, який приїхав з офіційними відвідинами до Німеччини, зайняв в тій справі становище, заявляючи, що „ми визнаємо Церкву, не зважаючи на те, чи я її люблю чи ні. Як довго польський народ бажає собі Церкви, так довго ми (уряд) ґарантуватимемо Церкві існування", — говорив Каколь. В кореспонденції „Ню Йорк Таймсу" при тому відмічується, що помимо 30-літнього урядового тиску і безперебійного комуністичного владування 80 відсотків поляків є фактичними визнавцями релігії і масово відвідують храми Божі в неділі і свята.

В кореспонденції пригадується, що в липні минулого року офіційні чинники Ватикану розпочали з міністром Коколем розмови в справі нормалізації й евентуального нав'язання дипломатичних зв'язків Ватикану з Варшавою. Переговори в тій справі вів відпоручник Ватикану Архиєпископ Люїджі Подджі. Були побоювання, що Варшава захоче піти понад голови польського єпископату, особливо проти волі примаса Польщі кардинала Стефана Вишинського. Однак остання заява Каколя в тій справі не залишає сумнівів, що Варшава бажає шукати розв'язки у спілці з Церквою. „Я не маю жадних надій, заявив Каколь, що ми можемо щонебудь зробити з Ватиканом без єпископату. Церковні власті в Польщі стоять в дуже близьких зв'язках з народом".

Помимо заяв міністра віроісповідування, сам кардинал С. Вишинський і польський єпископат ставиться покищо до цього „злібералізованого підходу" уряду дуже скептично і закликає вірних, щоб вони не дали увести себе в блуд комуністичною пропаґандою.

Євген Іванців...

(Закінчення з 1-ої стор.)

У підготові до своїх нових обов'язків обласного організатора УНС, головний радний Є. Іванців основно познайомився з працею в Головній Канцелярії УНС та у „Свободі", під час відвідин в якій і зроблено цю фотознимку. Сидять (зліва): ред. Зенон Снилик, головний радний і обласний організатор Євген Іванців та головний організатор Степан Гавриш.

інської Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) та Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА). Від 1973 року, Є. Іванців очолює СУСТА на пості президента і є членом політичної ради УККА з рамени цієї крайової студентської організації. В 1972 році, з ініціятиви Є. Іванцева, був створений Студентський Комітет Оборони Українських Політичних В'язнів, який пізніше перетворено в Комітет Оборони Валентина Мороза з осідком у Вашінґтоні. В початковій стадії акції оборони українських політичних в'язнів Є. Іванців був звільнився із студій на один семестер, присв'ячуючи ввесь свій час для справ, зв'язаних з цією акцією. До минулого квітня він очолював спільно з Андрієм Міхняком Комітет Оборони Валентина Мороза, уступаючи з цього посту, щоб присвятити більше часу справам СУСТА.

Минулого року Є. Іванців, який від народження є членом 234 Відділу УНСоюзу, репрезентував цей Відділ на Конвенції УНСоюзу у Філядельфії, що йому уможливила попередня Конвенція в Клівленді в 1970 році, знижуючи вік делеґата з 24 до 21.

Починаючи працю обласного організатора в УНСоюзі Є. Іванців плянує використати свій досвід інтенсивної праці в молодечих і студентських організаціях, як рівнож свої широкі зв'язки із студентами та молодими професіоналістами.

„Моїм головним завданням — це донести до свідомости молодшого покоління вартість життьового забезпечення та приналежність до УНСоюзу, нашої найбільшої організації у вільному світі".

Є. Іванців починає працю в терені вже з початком наступного тижня, пройшовши інтенсивний вишкіл в Головній Канцелярії УНСоюзу під наглядом головного організатора Степана Гавриша та інших членів Головнго Екзекутивного Комітету.

УВАН ВІДЗНАЧАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Разом з НТШ вже були влаштовані деякі конференції, а також УВАН і НТШ співпрацюють на відтинку підготови до відзначення 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА. Втримує УВАН контакти з американськими вченими, головно на полі історії, літератури та мови. Чимало американських вчених користають з багатого архіву і бібліотеки УВАН, а деякі є також членами УВАН. Управа звертає увагу на те, щоб членами УВАН ставали молодші українські американські науковці, і заходи в цій справі мають значні успіхи. Близько половини членів УВАН під теперішню пору — це вже молодші українські науковці, які безпосередньо пов'язані з американським науковим життям.

Головну увагу керівництво УВАН звертає на розбудову архіву та бібліотек. На сьогодні архів УВАН нараховує понад 200,000 одиниць, а бібліотека понад 50,000 книжок з окремим відділом періодиків, серед яких є унікальні збірники. Архів і бібліотека є до повної диспозиції українських і неукраїнських вчених.

Монографія про В. Кричевського

Користаючи зі своїх відвідин у „Свободі", представники УВАН передали недавно опубліковану монографію В. Павловського про Василя Кричевського, одного з найвидатніших українських мистців, який у великій мірі причинився до розвитку української архітектури, театрального мистецтва, кіномистецтва та прикладного мистецтва, яке пов'язав з народною мистецькою творчістю. Монографія багато ілюстрована і тим цінніша, що в ній автор дав сильветку мистця, з яким він, як зі своїм вітчимом, був знайомий від дитинства. УВАН видав цю монографію коштом 16 тисяч дол., організуючи на цю ціль збірку фондів і з рахунку передплат. Серед біографій про видатних українських діячів культури монографія про В. Кричевського і щодо свого змісту і щодо оформлення займає одне з перших місць. З того погляду вона є найкращим свідоцтвом для діяльности УВАН на полі української культури і науки.

Інж. Іван Мокрівський...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ят Товариств Інженерів Українців.

Після запитів, дискусії та уділення абсолюторії уступаючій управі, інж. З. Салевич, голова Номінаційної комісії, подав до відома вислід листовного голосування на керівні та контрольні органи ТУІА. На голову Т-ва переобрано інж. І. Мокрівського, а до управи таких членів: інж. Р. Гавриляк, інж. Ю. Гончаренко, інж. З. Гловяк, д-р . Карапінка, інж. С. Процюк та інж. Р. Форостина.

Із попередної каденції залишаються в управі: інж. Д. Мосора - Франкен, інж. М. Борецький, інж. Р. Галібей, інж. Є. Змий та інж. В. Медуха.

До Контрольної комісії обрані: інж. М. Гнатейко, інж. Заяць, інж. О. Леськів та інж. В. Мисак.

До Товариського Суду ввійшли: інж. Є. Івашків, арх. Б. Котис, д-р Л. Курилко, інж. Є. Филипович, інж. Нестор Шуст.

До Комісії Фонду Допомоги і Праці вибрані: інж. Р. Булик, інж. М. Ільків та інж. В. Мак.

Загальні Збори вибрали Номінаційну комісію в складі: інж. З. Салевич, інж. В. Рудакевич, арх. Любомир Калинич, інж. Захарчук та інж. Турянський.

Інж. І.Мокрівський, перевибраний голова Головної Управи, у загальному подав плян праці на слідуючу каденцію, а саме: співпрацювати в підготовці до Світового З'їзду Українських Інженерів та Науковців; поширити діяльність приєднання молодих членів; співпрацювати з Дослідчим Осередком Техніки та Економіки України; продовжувати видавати технічні „Вісті", інформативний „Бюлетень" та сторінку „Вісті Інженерів", і влаштовувати наукові та пленарні конференції, вдержувати зв'язок з іншими науковими та професійними організаціями.

Резолюційна комісія в складі: інж. Михайло Корчинський, інж. С. Процюк, інж. Т. Грицай, арх. Л. Пахолюк та інж. В. Гнатківський виготовила резолюції, які Збори прийняли одноголосно.

Після Загальних Зборів відбулася товариська зустріч.

Сі-Ай-Ей ЗАНИМАЛОСЯ НЕЛЕҐАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ – ТВЕРДИТЬ КОМІСІЯ РОКЕФЕЛЛЕРА

Вашінґтон. — Заявляючи, що хоча велика більшість діяльности Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей) на терені ЗСА була леґальна, то очолювана Віцепрезидентом Комісія у своєму 299-сторінковому звіті, опублікованому у вівторок, 10 червня, все одно підтвердила, що Сі-Ай-Ей таки нарушувало свій власний статут веденням розвідчої діяльности в самій Америці. Ця функція належить до Еф-Бі-Ай. Після 5-місячного перегляду закидів проти Сі-Ай-Ей, Комісія Рокефеллера прийшла до переконання, що хоча ця нелеґальна розвідча діяльність не була так широко поширена, як твердили деякі газети, то таки були проведені акції, які були протизаконні, нарушували права поодиноких американців та виявляли „неправильні оцінки ситуації". Звіт також підтвердив, що деякі президенти в минулому ставили для цієї розвідчої аґенції не зовсім правильні вимоги.

Комісія Рокефеллера, яка складалася з 8 членів, рекомендує, щоб президент Джералд Форд вніс законопроєкт, яким Конґрес створив би Спільну Комісію для справ розвідки, яка в майбутньому мала б більший нагляд над діяльністю всіх розвідчих аґенцій, тобто перебрала б функції, які досі виконують Комісії для збройних сил в обох Палатах Конґресу. Звіт також пропонує, щоб не тільки законодавча частина федерального уряду скріпила свій нагляд над діяльністю Сі-Ай-Ей, але також і виконавча частина й тому рекомендує, щоб Президентська Дорадча Рада для справ закордонної розвідки мала право нагляду над діяльністю Центральної Розвідчої Аґенції.

Щодо самих закидів нарушення статуту веденням розвідчої діяльности на терені ЗСА, то Комісія Рокефеллера підтвердила, що протягом кільканадцять років, аж до 1973-го року, працівники Сі-Ай-Ей нелеґально відкривали листи, які приходили із Совєтського Союзу, або йшли до СССР, нелеґально збирали інформації та документи про американських громадян і організації, які не погоджувалися з політикою Уряду, інсталювали підслухові апарати до телефонів співпрацівників Сі-Ай-Ей яких підозрівали в можливій зраді, та перевели кілька вломів до помешкань цих підозрілих співпрацівників. Крім того, деякі працівники Сі-Ай-Ей інфільтрували організації, які виступали проти політики Уряду, а також нелеґально стежили за виборчою кампанією кількох законодавців, здаючи звіти із таємних нарад виборчих комітетів цих кандидатів. Ці нелеґальні акції Сі-Ай-Ей були поширені найбільше в час протестів проти вмішання ЗСА у війну в Індокитаю.

Комісія Рокефеллера також ствердила, що медичний персонал Сі-Ай-Ей нелеґально допомагав у виготовленні звіту про Даніела Еллсберга, викрадача так званих „Пентаґонських документів". Але Комісія заявила, що не знайшла жадних доказів, що Сі-Ай-Ей було причетне до Вотерґейтської афери та до спроб затаїти її. Не знайшла Комісія також жадних доказів, що працівники Сі-Ай-Ей були причетні до атентату на президента Джона Ф. Кеннеді, як це твердять деякі ліві круги.

Звіт Комісії виявив, що колишній президент Ричард Ніксон вимагав і дістав від Сі-Ай-Ей таємні документи, зв'язані з висадкою американських вояків у Ливані за президентури Двайта Д. Айзенгавера, як також документи про невдалу інвазію на Кубу за президентури Джона Кеннеді та таємні документи про В'єтнамську війну з часу президентури Ліндена Джонсона.

„Свято Весни" – число „Веселки" за травень-червень

Подвійне число „Веселки" за травень-червень присвячене двом весняним місяцям і зв'язаними з ними подіями з дитячого життя.

Загальне весняне тло і настрій уводить вірш Алли Коссовської „Свято весни".

У травневій частині числа вміщено матеріяли з нагоди Дня Матері (Р. Завадович „Петрусева мамуся" — іл. М. Дмитренка і Р. З. „Галя і Квітка" до вступної ілюстрації Ніни Мриц і присвячені Небесній Ненці („Молитва" М. Щербака з музикою С. Яремка й ілюстрацією П. Холодного).

Переходом від травня до червня є вірш К. Перемісної „Сунички" (іл. Ю. Козака) і п'єска казка Діми „Одного весняного дня" (іл. Ю. Козака), що зображує пригоду лінивого Карпа, який вдавав хворого в останні дні навчання і замість до школи пішов у ліс. Хто цікавий знати, що стрінуло Карпа в лісі й як він покаявся — хай прочитає цілу п'єсу.

Передвістя літнього дозвілля, це тема вірша Р. Завадовича „І школі треба вакацій" і оповідання „Як Петрик шукав вакацій" (іл. Л. Гуцалюка) і знайшов їх у... Пластовому шатрі при багатті ватри.

До циклу пізнавальних матеріялів належить природознавча розповідь В. Мацькова про зазулю („Птах, що не виховує своїх дітей"), бо під час літнього дозвілля діти познайомляться з природою.

Інший пізнавальний матеріял, це розповідь В. Мацькова п. н. „Запорізька Січ" у 200-ліття її зруйнування москалями (червень 1775 р.). Ця статейка розпочинає цикл матеріялів, що публікуватимуться в усіх наступних числах „Веселки" і будуть присвячені цьому славетному лицарському орденові.

У своїй статейці автор розповідає про початки Січі, про її ріст, боротьбу за волю українського народу, врешті про її упадок і наслідя. Статейка прикрашена багатьма картинами з козацького життя.

До циклю матеріялів пізнавального типу треба зарахувати статейку О. Залеського про Дмитра Бортнянського з портретом композитора.

Діти молодшого віку радо прочитають віршик В. Філонович „Киця хатку збудувала" (іл. Ю. Козака) і К. Перелісної „Хвора киця" (іл. О. Цегельської).

Образкова історійка Р. Завадовича — П. Холодного „Гоца Драла" розказує про пригоди Гоци і гнома під час їхніх перегонів за допомогою жабенят і пташенят.

Юні автори Леся й Оля Козак спільно написали оповіданнячко про „Іванка і пса-вівчаря".

Чергові (53 і 54) розділи „Лисички Сестрички" (О. Лотоцький — Білоусенко, (іл. М. Михалевича) розказують про те, як вівця перехитрила лисичку і як рак виграв перегони з лисичкою.

18-ий розділ „Богдана — Січового Стрільця" (Р. Завадович — П. Холодний) розповідає про таємні напади Богдана і його товаришів на большевицькі військові частини і їх обоз.

Число доповнюють дрібні матеріяли. Поміж ними треба передусім згадати подану Яр. Славутичем рухову гру „Дерева", яку можна використати під час вакаційних таборів. „Лісова хрестиківка" і інші загадки мають темою природознавчі знання. Замітка про дитячу телевізійну приграму „У тітки Квітки" знайомить канадських читачів „Веселки", коли і на яких руслах можна її спостерігати.

Хто любить гумор — знайде в числі кілька сміховинок.

Число має 24 сторінки, прикрашене численними чорними і кольоровими ілюстраціями, фотами, заставками, кінцівками, нотами. Воно надруковане кількома теплими весняними кольорами.

В. Б.

Благословення нової парохіяльної залі при українській католицькій церкві в Сан Дієґо

Неділя 13-го квітня ц. р. залишиться милим спомином на все поміж вірними української католицької церкви в Сан Дієґо, як одна з найкращих в їхньому житті, бо цю неділю вони були учасниками здійснення їх довголітніх бажань мати свій власний парохіяльний дім. І саме в цю неділю відбулось торжествене Благословлення навого парохіяльного дому.

Властиве Благословлення залі попередила торжественна Служба Божа, яку о год. 10-ій ранку відправив о. крилошанин М. Колтуцький, довголітній, заслужений парох з Льос Анджелесу, в співслуженні місцевого душпастиря. Вірні у своїх молитвах, під звуки радісного „Христос Воскрес", дякували Воскресшому Спаситeлеві і Матері Божої за їх всі ласки й допомогу цьому великому ділі.

По Службі Божій вірні з процесією перейшли до гарно удекорованої залі, де о. Колтуцький з місцевим парохом, довершив чину Благословлення нового дому. О. год. 1-ій почався бенкет, який приготовили пані зі Жіночого Т-ва під проводом п-і Андрус, голови банкету. Місцеві парохіяни і гості зайняли місця за столами, повним великодніх печив чудових писанок та різних потрав.

Тостмастером бенкету був Богдан Климович, котрий вдержував весь час присутніх у веселому настрою. На вступі він попросив о. Колтуцького провести молитву й поблагословити трапезу. Опісля п. Климкович представив всім особи за головним столом: о. крилошанина, М. Колтуцького, о. М. Курила, о. Спарасіні, о. Радванського, п-і Зальопану — голову Жіночого Т-ва, А. Герегу, Я. Сисин — голову Будівельного комітету, П. Бумбар, проф. Кондратенка, п-нну Бакай — королеву українців на 1975 р., п-і К. Андрус — голову бенкету.

Під кінець бенкету почалась програма, на яку складались промови і концерт релігійно-народних пісень. З промовців перший промовляв інженер Сисин — голова Будівельного комітету. Промовець подав коротку історію будови парохіяльної залі. Він підкреслив, що пекучу потребу власної домівки, де всі парохіяни могли б сходитись і відбувати свої релігійно-культурні і національні імпрези парохія відчувала давно. Та із-за фінансових причин тяжко було здійснити це бажання. Щойно, коли минулого року завдяки Владиці Ярославові Ґаброві одержано від СУК „Провидіння" позичку, рішено приступити до будови парохіяльної залі. 17-го лютого 1974 р. скликано Загальні Парохіяльні Збори і обрано Будівельний комітет у складі: інж. Ярослав Сисин — голова, інж. Володимир Сіяк — заступник голови, Іван Кривоніс — касир, Олександер Ґереґа — секретар, Петро Бумбар — другий секретар, Богдан Климович і Іван Яворський — члени Комітету.

Одержавши найнижчу ціну від контракторів, 11-го серпня 1974 р. підписано контракт, а на Празник Покрови Матери Божої 6-го жовтня 1974 відбулося розкопання землі під будову парохіяльної залі, яке довершив о. Колтуцький і місцевий парох. Після того Будівельний комітет взявся до праці, а її було немало. Треба було приготовити площу під будову, перевести поміри площі і т. і. Ці всі обов'язки взяв на себе інженер Сіяк, наш новий парохіянин, котрий минулого року переїхав сюди з Льос Анджелесу. Він посвятив на це багато часу і за йому належиться велика подяка. Пан Сисин згадав і про інших членів Комітету, котрі під час будови посвятили також багато часу тій справі і всім їм за це належиться також велика подяка. Зі скромности п. Сисин не згадав про себе багато, проте всі знають, що він як голова Будівельного Комітету посвятив при будові залі чи не найбільше часу. Він подякував також і голові бенкету п-і Андрус, котра разом з іншими панями зі Жіночого Т-ва приготовила сьогоднішній бенкет. Густі оплески на залі були їм нагородою. З черги покликані до слова о. Радванський і о. Спарасіно, а зі світських п. Лафав висказували радість з придбання нової залі і гратулювали парохіянам за їхній подвиг.

Останній з гостей промовляв о. крилошанин Колтуцький, котрий один з перших, обслуговував постійно через довший час цю малу місію в Сан Дієґо. Вклав він тут багато праці й жертви не ждучи на нагороду. Отець Колтуцький, як ревний священик бажав допомогти малій горстці українців в Сан Дієґо, щоб вони не розплились у чужому морі, а зорганізувались і збудували бодай б малу, але свою церковцю — релігійно-національну твердиню, звідки можно було б голосити Христове Євангеліє, де гомоніло б рідне слово і неслась рідна пісня заохочуючи організаторів Місійної Станиці до дальшої праці. І так завдяки дбайливій опіці о. Колтуцького, ревній праці перших організаторів Місійна Станиця, зорганізована у 1960-их роках, рішенням преосвященного Ярослава стала у 1972 р. парохією зі сталим священиком на місці.

У 1972 р. набуто ще одну площу біля церкви, а цього року придбано новий парохіяльний дім, як доказ працьовитости і жертвенности всіх парохіян Сан Дієґо, що також о. Крилошанин Колтуцький підкреслив у проповіді у церкві і під час Бенкету і гратулював всім парохіянам за їх віддану працю і жертву для своєї церкви. Між іншим о. крилошанин зазначив, що хоча його запросили на цей самий день поїхати до Сан Франціско, то вибрав Сан Дієґо, бо це його „духова дитина". Прикінці о. Колтуцький побажав всім Парохіянам Божого Благословення і дальших успіхів у їхній праці.

Другу частину програми виповнив концерт релігійних і народних пісень, який підготовив проф. Кондратенко, диригент хору при українській православній церкві у Сан Дієґо. Професор Кондратенко це людина надзвичайно релігійна, патріотична і соборницького духа. І йому наші парохіяни вдячні не лише за цей прекрасний концерт на Благословення залі, але також і за підготовлення і участь хору в нашій церкві на Великдень. Щира подяка також і всім хористам католицьким і православним, між якими були і студенти, для котрих приходити на проби дійсно була велика посвята, бож це був час іспитів у коледжах і університетах.

На вступі програми концерту хор виконав „Христос Воскрес" трьома мовами: українською, англійською і грецькою. Відтак слідували „Херувимська пісня" — Бортнянського, „Ой, за гори кам'яної" — Леонтовича, „Живи Україно" — Гайворонського, „Гандзя" і „Слава Україні" — Гайворонського. Кожну пісню виконано прекрасно й присутні нагороджували диригента і хористів рясними оплесками. Під кінець концерту тостмастер попросив до слова о. пароха. У зворушливих словах о. парох висказав велику радість з нинішного Свята. Щирими словами дякував він в першій мірі о. Колтуцькому як також і другим отцям за їхні гратуляції і всім на бенкеті, котрі виповнили залю по береги. Багато гостей прибуло з Лос Анджелесу і околиць, Палм Спрінґу, Санта Ана, Сен Клементі. Окремо о. парох подякував дириґентові і хористам за мистецьке виконання пісень, а також п-і Андрус, голові бенкету і всім паням, котрі приготовили бенкет. Відспіванням українського національного гимну — закінчено бенкет.

Хоч офіційно бенкет закінчився, та люди не спішились розходитись. А парохіяни звеселені новим здобутком і рішені ще більше працювати для справи Божої, рідної Церкви і нашого Народу, раділи з нинішнього Свята. Бож і було з чого радіти. За останні роки тяжкої праці і жертвенности всіх парохіян українська католицька парохія в Сан Дієґо придбала площу і новий гарний, модерний дім, а що важливіше вийшла поза границі своєї парохії і дала знати українській спільноті в Америці і Канаді, що тут в Сан Дієґо, південній частині Каліфорнії живуть українці; і не лише живуть, але й працюють на релігійному і національному полях. Цього року у березні, спільними силами українців католиків і православних, відбувся в новому парохіяльному домі величавий Шевченківський концерт. А тепер заходом української громади в Сан Дієґо підготовляється Весняний Фестиваль, що відбудеться 24 і 25-го травня. До участи у Фестивалю зголосилась уже молодь з інших міст і стейтів. Маємо в Бозі надію, що крім кількох нових парохіян, котрі приїхали тут минулого року, приїде сюди до Сан Дієґо ще більше, де клімат найкращий і повітря найздоровіше, щоб серед чудових краєвидів, хто любить море, над його берегами, на сонці, чи в тіні широких пальм провести свої роки, які у багатьох уже й так надщерблені тяжкою працею і різними недугами, головно із-за зимного клімату.

Для тих, що бажали б більше інформацій подаємо адресу нашої церкви:
Your Lady Perpetual Help Ukrainian Catholic Church
4014 Winona Avenue, San Diego, Calif. 92105.

о. Михайло Курило

Із святочного вечора в пошану Ярослава Музики

Не зважаючи на дуже вітряну погоду понад 100 осіб добірної публіки зібралось на вечорі образотворчої виставки Ярослави Музики, що його влаштували 64 і 82 Відділи СУА в Ню Йорку 5-го квітня 1975 в домівці Окружної Ради СУА.

Десять олійних картин, 19 ліногравюр, 4 зразки емалі, 1 книжковий знак (екслібрис) 1 підсклянний малюнок та 1 пастеля, як рівнож дещо з прикладного мистецтва, а саме: мережана блюзка, торбинка із стародавніх виставок, подушка з поліським перетиканням, жіноча торбинка — батік на скірі, це була ця дрібна окрушинка, вивезена в час великої негоди, або придбана пізніше любителями мистецтва Музикової — репрезентувала її багату і многогранну творчість на вечорі.

А в загальному доповнювало цю виставку ще 14 фотокопій з репродукцій творів Я. Музики, взятих з каталогу її виставки в 1968 році

Цей вечір — у пошану мисткині, якої велика знімка, прикрашена весняними квітами стояла на головному фоні — відкрила заступниця голови 82 Відділу Зіна Раковська, вітаючи голову ГУ СУА і приявних гостей, та передаючи ведення програми культ-освітній референтці 82 Відділу Іванні Клим.

Мистець і мистецтвознавець Володимир Ласовський дав етюдний силюет постаті та творчости Ярослави Музики 20-40-х років. Але перед тим, несподівано, попросив він присутню на залі поетку Діму прочитати її вірша, що його вона написала під впливом твору Я. Музики „Фенікс", який був поміщений у журналі „Дукля". Вірш цей „Казка про птаха з перебитими крилами" — прочитала поетка із притаманною їй ніжністю.

Маестро Ласовський очеркнув постать Я. Музики як ніжну, надхненну та мужню у стремлінні до своєї цілі.

Ярослава Музика враз з Ковжуном, Гординським, Бутовичем, та Осінчуком була одною з основників Асоціяції Незалежних Українських Мистців у Львові „Анум" — у 1930 році. Вона була також співредакторкою журналу „Мистецтво", що його піддержувала своїми грішми.

На доказ, що Ярослава Музика виявила себе теж і майстром слова, — Зіна Раковська прочитала спогад мисткині з часу її побуту у 1935 році у її двоюрідної тітки Соломії Крушельницької в Італії, у її віллі при Віа-Реджіо, під наголовком: „Дивуґідна пісня", що було поміщено у „Літературній Україні" в 1973 році.

Слідувало фортепіянове сольо молодої студентки, яка відограла дві речі: Степового „Прелюд", та Лисенка „Елегія".

З черги Уляна Любович, аналізуючи свій спогад про Ярославу Музику, яку вона відвідала у 1960 році, — і спогад про неї Лідії Бурачинської з 1935 року, — ствердила, що духовість мисткині та атмосфера її дому залишились ті самі, хоч серед важких і болючих перемін прийшлося її жити.

Ніжна, тендітна, але вольово сильна жінка — вона у своїх творах віддзеркалює своє життя. Її малюнки з побуту у тайзі, де через 8 літ була на засланні, з докладністю віддзеркалюють рістню і фолкльор цієї країни. Між іншим пейзажі, що їх вона привезла із побуту у Соломії Крушельницької — передала до картинної галерії Митрополита Шептицького і не відомо, що з ними тепер сталося.

А загалом, творчість Ярослави Музики, яка народилась у Залізцях на Тернопільщині 1896 року, а померла у Львові 1973 року, — дуже різноманітна жанром, тематикою, технікою та добором матеріялів. Були це пейзажі, портрети, квіти, фігуральні композиції, що їх черпала з української історії, фолкльору та інше. Вживала олію, темперу, ґваш, пастелю.

У прикладному мистецтві уживала безліч метод, що їх тут не беруся перечисляти.

Брала участь у багатьох, спільних виставках, починаючи із 1923 року. Ці виставки були не лише на рідних землях, але і в Польщі, Чехо-Словаччині, Німеччині, Франції, Італії, в Ленінграді, а навіть в Америці — у Лос Анджелесі.

Відбула 2 самостійні виставки, одну у Львові у 1968 році, де як пише моя шкільна товаришка Тося Струтинська, було 8 тисяч відвідувачів. Друга її виставка відбулась у Києві.

Окреме місце у мистецькій діяльності Я. Музики займає колекціонерство усіх можливих зразків народного мистецтва. Її дім — був своєрідним музеєм у приватному мешканні.

Тут треба згадати про спогад д-ра М. Кузика у „Лікарському Віснику" за квітень 1974, де він згадує про цей своєрідний музей в домі п-ва Музиків, відвідавши їх в 1971 році під час свого побуту в Україні.

Ось так у короткому слові передала У. Любович про мисткиню, яку вона знала, — людину скромну, але у якій було „щось вічне" — що її авторка, парафразуючи Джека Лондона, назвала: „маленькою панею — великої душі".

Опісля маестро Ласовський звернув увагу глядачів на завішену на стіні гравюру Я. Музики „Моя автобіографія" (ця тендітна постать жінки спинається вгору між засіками колючих дротів). Її трагізм назвав еквівалентом трагізму передсмертного „автопортрету" Ван Ґоґаота.

Закінчуючи вечір голова 64 Відділу Оксана Щур, подякувала виконавцям програми, особам, що визичили експонати та всім гостям за участь в імпрезі та запросила усіх до перекуски.

Додам, що після імпрези було продано 7 Ліноратів і дереворитів із приватної збірки, власник якої д-р Роман Осінчук призначив 50 відсотків з продажу як дар своєї дружини Лідії на Музей СУА в Ню Йорку, а других 50 від. пожертвував від себе, в пошану мисткині Я. Музики, на український Музей в Римі.

Ірина Крамарчук

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Відзначення ювілею І. С. Паливоди

Проф. Іван С. Паливода (другий зправа) під час прийняття в його честь. Другий зліва сидить проф. Борис Мартос, а біля Ювілята голова Консисторії УПЦеркви в ЗСА о. протопресв. Артемій Селепина.

Дев'яностоліття з дня народження та 70-ліття громадсько-політичної діяльности Івана Симоновича Паливоди було справжнім ювілейним відзначуванням, у залі осередку парафії св. Андрія в Баунд-Бруці, 5 квітня ц. р. Зібралося тоді 130 осіб — близьких приятелів І. С. Паливоди й всіх їх єднало бажання побути поблизу цієї виїмково активної і цікавої особистости.

Ювілей почався молебнем в церкві св. Андрія, який відправили оо.: П. Фалько, Ф. Шпаченко, И. Крета, М. Земляченко і о. Ф. Історчин та голова Консисторії прот. А. Селепина.

В залі осередку, перед ювілейним обідом, молитву перевів о. А. Селепина, поблагословив столи й прочитав привіт Ювілятові від Владики Митрополита Мстислава. Зачитано привіти від: президента УНР М. Левицького, від поодиноких осіб та українських організацій.

Організатор ювілейних урочистостей В. Григоренко переповів біографію І. С. Паливоди, зазначивши, що Ювілят походить з старовинної козачої родини на Полтавщині, де він провів юнацькі роки та одержав початкову освіту й закінчив Городське училище. Це були роки кінця минулого століття. Родина була велика і Іван Паливода мусів піти працювати, на пошті в Глим'язові, проте, роки не були пропащі, бо він встиг екстерном скласти іспити, та вступив до Педагогічного інституту в Глухові.

Вчительська праця привела Івана Паливоду до політично-громадської діяльности. Революцію 1905 р. він зустрів вже оформленим громадським діячем, який вірив у потребу активної участи для добра свого народу, ця праця вимагала не тільки певної свідомости але також такту, бо в Росії, у тих часах, це не було легко. Він був не раз приневолений міняти місце своєї праці та перебування.

Революційно - громадська праця давала Іванові Паливоді можливість пізнати ближче інтереси та потреби українського населення тих часів і підготовитися до великої активної праці в часі вибуху Революції в Росії, в лютому 1917 році та опісля, коли постала Українська Народна Республіка. Широкі знайомства, знання умовин життя в Україні, великий ентузіязм та відданість ідеям Визвольних Змагань були цією внутрішньою силою, що давала І. С. Паливоді можливість не тільки втриматися у перших рядах борців України, але й дійти до цього ювілею — 70-ліття громадсько-політичної діяльности.

Він був одним з найближчих співпрацівників Головного Отамана С. Петлюри в Генеральному Військовому Комітеті, член уряду УНР, як міністер пошт та телеграфу перебув труднощі того часу, аж до відходу з України спочатку до Тарнова у Польщі, а потім до Чехо-Словаччини. Там ювілят, І. С. Паливода включається до праці Українського Громадського Комітету, на чолі якого був с. п. М. Шаповал. Цей комітет перевів добру організаційну працю, яка дала можливість зорганізувати та відкрити в Подєбрадах Українську Господарську Академію та інші високі школи.

Під час 2-ої Світової Війни довелося чимало пережити і працювати, щоб утримати українську громадську та політичну діяльність, зберегти її та в час іспиту, на початку 1945 р. виїхати з Праги на Захід, до Американської Зони в Німеччині. Там І. Паливода включається з нову активність Укр. Центральне Представництво Еміґрації і очолює Відділ культури та Освіти. В 1949 р. приїздить з родиною до Америки, де також приймає активну участь в політичному та громадському житті, аж досьогодні

В чисельних привітах та промовах присутні висловлювали пошану та признання з проробленої ювілятом праці і подив для його енергії та невсипущої жадоби.

Пані І. Шох, яка співпрацювала з І. С. Паливодою довгі роки в Ню Йорку в політичній організації представництва УНР, виголосила слово і, між іншим, сказала: „І. С. Паливода належав до тих, що в рішальні часи 17-го року почали віднову козацької держави, перерваної 250-літтям царської неволі. Проф. Паливода вступив в ряди захоплених великою ідеєю тодішнього молодшого покоління. На плечі того покоління впали тяжкі обов'язки не тільки будувати, але й обороняти.

Завдяки енергії та здібностям с. п. Микити Шаповала вдалося дістати моральну та матеріяльну допомогу від чеського уряду. Культурно-освітню ділянку тоді очолив І. С. Паливода. Цей комітет створив три культурні центри — в Подєбрадах Академію та Педагогічний інститут ім. Драгоманова та Український Вільний Університет. Завдяки цим трьом інституціям витворився новий тип українця, який шляхом систематичної праці в найширшому напрямкові української творчости ставав повноцінним українцем".

За головним столом був прот. о. Селепина, проф. Б. Мартос, співучасник та свідок діяльности Ювілята, ген. А. Валійський, прот. П. Фалько та проф. І. С. Паливода зі своїми внуками Андрієм та Наталочкою, сином Святославом та його дружиною і її батьками п-вом Ґаліонами.

Ювілятові передано різні подарунки від Владики Мстислава та інших, від консисторії та українських організацій. На бенкеті були представники майже всіх українських головних організацій, зачитано численні привіти — листи й телеграми. А сам Ювілят із завжди лагідною усмішкою, був готовий як і в минулому взяти на себе новий обов'язок, хоча в нього й сьогодні не бракує праці в Баунд-Бруці.

І. С.

ПОМЕРЛА ЯРОСЛАВА ГАНКЕВИЧ

Ню Йорк. — У понеділок, 9-го червня, тут на 66-му році життя померла Ярослава Ганкевич, колишня вчителька Рідної Школи, працівник Ревізійного Союзу Українських Кооператив і Українського Банку, секретарка таборової Управи в Інгольштаті, Німеччина, голова Союзу Українок в тому таборі, бувший член УВО і ОУН. До своєї недуги працювала у висилковому бюрі „Роман Парселс" у Ню Йорку. Осиротила братів, сестер та ближчу і дальшу родину.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 5.

Д-р М. Сатурський, Нюкамерставн	$ 22.00
О. Троян, Македонія	17.00
І. Конвіцький, Філядельфія	10.00
В. Варецький, Філядельфія	7.00
В-во Пресв. Тройці, Відд. 320, Балтимор	5.00
О. Бульба, Лонґ Айленд Сіті	5.00
Ю. Волошин, Ню Йорк	5.00
А. Гивель, Бруклин	5.00
Ю. Єх, Гартфорд	5.00
А. Клецор, Ню Бранcвік	5.00
Д-р Т. Корецький, Деніслсон	5.00
С. Льорх, Гантер	5.00
о. прот. О. Мицак, МкКіс Ракс	5.00
Ю. Музика, Йонкерс	5.00
Д-р Я. Музичка, Кентон	5.00
Д-р М. М. Небелюк, Саскатун	5.00
Г. Осипів, Інґлвуд	5.00
М. Томко, Чікаґо	5.00
К. Харкевич, Чікаґо	5.00
И. Ярема Н. Плейнфілд	5.00
А. Мазур, Джерзі Сити	4.00
А. Хомяк, Мт. Проспект	4.00
І. Вішко, Савона	3.00
М. Козарійчук, Чикаґо	3.00
О. Левицька, Філядельфія	3.00
Е. Міщенко, Міннеаполіс	3.00
М. А. Сосяк, Леттем	3.00
Н. Стефанів, Філядельфія	3.00
Ю. Шевчук, Ню Йорк	3.00
С. Шереґ, Бруклин	2.32
К. Баран, Сікокус	2.00
О. Березюк, Міннеаполіс	2.00
С. Верник, Арлінґтон	2.00
М. і Н. Вілок, Рочестер	2.00
М. Бочеф, Форкд Рівер	2.00
А. Брикайло, Геркімер	2.00
З. Васатко, Бронкс	2.00
М. П. Вітонів, Бостон	2.00
Ю. Войчак, Боффало	2.00
Р. Воробкевич, Говб Самнд	2.00
С. Гаврилишин, Філядельфія	2.00
В. Гаєвський, Парма	2.00
Д-р В. Галич, Супіріор	2.00
М. Голіней, Філядельфія	2.00
М. Голіян, Лейквуд	2.00
И. Гулей, Джамейка	2.00
Я. Гура, Бріджпорт	2.00

Н. Данко, Ґері	2.00
М. Децький, Джексон Гайтс	2.00
Д. Дидик, Фенікс	2.00
І. Дуда, Торонто	2.00
Г. Іванович, Балтимор	2.00
М. Заблоцький, Бетлегем	2.00
М. Заяц, Сілвер Спрінґ	2.00
Д. П. Захарченко, Ню Йорк	2.00
З. Кавка-Малсід, Дрексель Гілл	2.00
П. Кісіль, Бруклин	2.00
О. Клоц, Юніон	2.00
А. Козій, Чікаґо	2.00
М. Кулиник, Геброн	2.00
І. Кутний, С. Віндсор	2.00
І. Малко, Балтимор	2.00
М. Мандибур, Гротон	2.00
В. Мандюк, Ірвінґтон	2.00
Ю. Марчак, Філядельфія	2.00
С. Медвідська, Торонто	2.00
М. Мороз, Ракнілл	2.00
Н. Николайчук, Чікаґо	2.00
В. Онуфрейчук, Ріґо Парк	2.00
И. Пільчак, Бруклин	2.00
М. Попель, Чікаґо	2.00
М. Попович, Таунтон	2.00
Ю. Приймак, Детройт	2.00
Ю. Саєвич, Вашінґтон	2.00
М. Сверида, Рочестер	2.00
В. Сміґуровський, Парма	2.00
Л. Стайнберґ, Парма	2.00
П. Ткач, Мілмой	2.00
о. І. Ткачук, Ню Йорк	2.00
Л. Циктор, Перт Амбой	2.00
К. Чорномор, Джерзі Сіті	2.00
А. Шафран, Кліфтон	2.00
Г. Школяр, Рослінделл	2.00
И. Якимів, Кентон	2.00
А. Ясний, Бронкс	2.00
В. Яцак, Бруклин	2.00
П. Яцук, Менвілл	2.00
И. Боровський, Філядельфія	1.00
А. Гузиляк, Піттсбурґ	1.00
П. Діловський, Рочестер	1.00
А. Ковальчук, Лейквуд	1.00
І. Масний, Рочестер	1.00
М. Неілко, Ню Врітейл	1.00
М. Новаковський, Ню Йорк	1.00
С. Патронік, Алтуна	1.00
І. Савчин, Враддок	1.00
М. і В. Саливон, Туксон	1.00
Г. Г. Саттон, Томс Рівер	1.00
М. Слаба, Юніондейл	1.00
В. А. Варон, Вайтставн	.50

ЛИСТА Ч. 6

СУА — Відд. 71, Джерзі Сіті	$ 25.00
М. Вурбан, Чікаґо	15.00
К. Кафтон, Камерон	10.00
І. Твердохліб, Монтреаль	8.00
М. Вахматюк, Чікаґо	7.00
Д-р З. Кунцьо, Лонґ Айленд Сіті	7.00
И. Купшір, Гемтремк	7.00
О. Любецький, Глендеєл	7.00
М. Малик, Філядельфія	7.00
Д. А. Нестеренко, Маскатайн	7.00
І. Волошин, Скрентон	5.00
М. І. Мурована, Вілмінґтон	5.00
М. Погоцький, Сиракюз	5.00
І. Попадинець, Чікаґо	5.00
Д-р Д. Капітан, Рочестер	4.00
І. Педенко, Форт Вейн	4.00
Р. Вайлак, Річмонд Гілл	3.00
С. Капелян, Детройт	3.00
Т. Кучірка, Ню Гейвен	3.00
С. Мартиняк, Феніксвілл	3.00
Д-р И. Остап, Міннеаполіс	3.00
М. Прибильський, Озон Парк	3.00
Ю. Федечко, Колумбус	3.00
І. Вакович, Бронкс	2.00
Ю. Безпалко, Чікаґо	2.00
З. Вервітський, Бруклин	2.00
І. Білоус, Детройт	2.00
Д. Вратуш, Рочестер	2.00
О. Вуцяк, Менчестер	2.00
І. Винарчук, Нюарк	2.00
Д. Вирста, Рочестер	2.00
В. Волошин, Вест Айсліп	2.00
І. Галичин, Маямі	2.00
А. Данило, Ню Гейвен	2.00
П. Дармограй, Лонґ Айленд Сіті	2.00
Я. Зінчин, Рочестер	2.00
Д-р А. Жуковський, Воррен	2.00
Г. Каряка, Чікаґо	2.00
М. Кіт, Джамейка	2.00
А. Клюка, Омаґа	2.00
М. Ковальчик, Ню Брітейн	2.00
Р. Коровайчук, Клівленд	2.00
В. Короташ, Ансонія	2.00
М. Костишин, Линбрук	2.00
П. Кучкуда, Седар Ґров	2.00
Ф. Липецький, Детройт	2.00
С. Літепло, Бруклин	2.00
П. Ліхач, Ст. Ірі	2.00

І. Лобів, Вілліямставн	2.00
П. Луцик, Джамейка	2.00
О. Луцька, Вудсайд	2.00
Ю. Манастирський, Детройт	2.00
В. Матичак, Чікаґо	2.00
Г. Мацук, Ню Йорк	2.00
Д. Меліш, Філядельфія	2.00
В. Мигалик, Елизабет	2.00
Г. і Т. Мотрук, Лонґ Айлінд Сіті	2.00
Я. Несторович, Джамайка	2.00
В. Никорчук, Піттсфілд	2.00
В. Ніцук, Балтимор	2.00
М. Оршуляк, Пукіпсі	2.00
З. Осінчук, Форт Вейн	2.00
М. П. Отрок, Кренбурі	2.00
М. Пендак, Баден	2.00
Г. Пенко, Чікаґо	2.00
С. Пігуляк, Клівленд	2.00
Я. Савчук, Нантікок	2.00
А. Сайдак, Ню Йорк	2.00
М. Світій, Бруклин	2.00
И. Седор, Сентралія	2.00
А. Соколовська, Помпано Біч	2.00
І. Солян, Ню Йорк	2.00
Я. Станецький, Елмайра	2.00
П. Стахів, Портленд	2.00
С. Таранко, Джамайка	2.00
І. Терлецький, Піттсбурґ	2.00
М. Терлецький, Воррен	2.00
М. Тимків, Філядельфія	2.00
П. Ткачук, Чікаґо	2.00
М. Хариш, Давнерс Ґров	2.00
М. Хархаліс, Торонто	2.00
І. Ходак, С. Орандж	2.00
С. Цимбала, Бруклин	2.00
В. Череватюк, Маямі	2.00
Р. Чміль, Чікаґо	2.00
В. Шарий, Луісвілл	2.00
А. Шашло, Детройт	2.00
Г. Шевчук, Есмонд	2.00
М. і О. Шпон, Ірі	2.00
А. Шупяний, Расін	2.00
В. Вальчук, Ню Йорк	2.00
І. Галій, Лівінґстон	1.00
Н. Ільків, Вашінґтон	1.00
М. Коваль, Монсей	1.00
В. Котик, Детройт	1.00
К. Ніщук, Балтимор	1.00
Л. Олексюк, Мілвокі	1.00
К. Підперигора, Детройт	1.00
Г. Р. Ткачик, Туксон	1.00
Т. Цимбал, Філядельфія	1.00

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, Ч. 155.

Н. Н.	Наконечний А.	Душник Дж. А.
Косцілнік А.	Костів С.	Федишин О.
Логаза М.	Стельмах Т.	Федишин І. П.
Костів Б.	Стельмах Л.	Крук В.
Квас В.	Сильчак П.	Кудлак А.
Квас В.	Ємець Є.	Савущак Г.
Перейма О. М.	Мацюк В.	Врецьона Г.
Максимяк С.	Боґс Г. Д.	Михайлюк І.
Максимяк С.	Боґс Г. Д.	Масляк А.
Хонюк М. А.	Унорчак Дж.	Щербак Ю.
Орлик М. А.	Сомкайло Р.	Даньківський І.
Дус Т. В.	Діцкей А.	Даньківський Дж.
Дзердз Г.	Кендус Н. А.	Чучук С.
Гомула Д.	Кендус В.	Кекіш В.
Гомула С.	Кендус В.	Кекіш В.
Малін Л.	Ленська О.	Войнаровський Ю.
Мілбурн С.	Десак І.	Всч. о. В. Смик
Мілбурн С.	Десак С.	Чопівський В.
Наконечний А.	Душник Ф.	

Сума проголошених чеків	$ 798.95
Раніше проголошено	$ 37,675.18
РАЗОМ:	$ 38,474.13

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, Ч. 156

Мінко С.	Полець О.	Амброзяк О.
Савчук Н.	Луцік О.	Гинтнер О.
Павук Е.	Амерслав Т.	Пригар М. і О.
Шкрібинець П.	Станиславів В.	Якимець М.
Сейлер Р.	Галилюв [?] і Лянге	Крахмалюк В.
Дербуш М.	Яцько О.	Георгієнко Л.
Березюк О.	Полець В.	Кириленко С.
Вутків О.	Ельціків О.	Мельник П.

Сума проголошених чеків	$ 62.80
Раніше проголошено	$ 38,474.13
РАЗОМ:	$ [illegible]

НА ЯКІЙ ПЛЯТФОРМІ ОБ'ЄДНУВАТИСЯ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Це занадто загальниково і не дає жадних устійнень. Чи можна повертатися до того, що було майже 30 років тому, коли сьогодні обставини зовсім інші, ніж в 1948 році? І чи не означає це того ж самого жадання ОУН (мельниківців): уневажнити всі постанови, що були прийняті на 7-ій сесії УНРади? Поперше, якщо вже уневажнювати, то чому не уневажнити всіх постанов, які були прийняті на різних сесіях УНРади від 1948 року? Подруге, уневажнити постанови, які приймалися майже одноголосно всіма членами УНРади крім фракції ОУН мельниківців — це значить поставити своїх партнерів „на коліна". Чи можна починати консолідаційні, об'єднувальні розмови вимогою того, що хтось має „стати на коліна"? Очевидно, найкращим виходом з ситуації було б, на мою думку, відкинути минулі розходження і починати з того стану, який у силу тих чи інших обставин витворився на сьогодні, думаючи про сучасне і про майбутнє і вносячи ті корективи, які під цю пору більшість знайде за потрібні. Тим більше, що в багатьох, якщо не в усіх, справах рішення приймалися також з участю фракції ОУН мельниківців.

Яка може бути „спільна плятформа"? Устійнити її в деталях — неможливо, бо кожна політична організація чи партія має право мати свої окремі погляди на різні справи — не тільки щодо майбутнього устрою відновленої української суверенної держави, але і щодо методів визвольної акції. Цієї речі, як каже народна приказка, „конем не об'їдеш". Спільна плятформа може бути тільки дуже загально зформульована, щоб на неї пристали всі, або майже всі. Не претендуючи на цілковито правильну формульовку і тим більше на вичерпання всього (можна ще багато додати), подаю кілька пунктів такої „спільної плятформи":

1. Ми мусимо исповідувати безоглядні самостійницько-державницькі позиції і твердо стояти на тому, що такі ж позиції исповідують і наші патріоти на батьківщині: якщо хтось „там" не ставить усіх „крапок над і", то це пояснюється лише перебуванням у підневільних умовах окупаційного режиму.

2. Ми мусимо без усяких застережень стояти на тому, що УССР — це жадна українська держава, а лише московська колонія і форма російсько-совєтської окупації України.

3. Ми мусимо мати на чужині леґальний Державний Центр Української Народної Республіки з екзильним Урядом УНРеспубліки, як протиставлення фікції в образі УССР і як доказ і символ наших беззастережних самостійницько-державницьких позицій. Отже — що з цього випливає — мусимо беззастережно відкинути всякі твердження про те (їх голошено колись і в лоні УНРади) нібито екзильний Уряд є „зайвий, віджилий і навіть шкідливий".

4. Ми мусимо в нашій визвольній акції покладатися на виборення наших прав, а не на їх здійснення шляхом, на мій погляд, неможливої і нереальної „лібералізації" чи „демократизації" режиму в СССР. Але це не є, звичайно, справа засаднича. Якщо хтось ще й тепер (навіть після усунення Шелеста) покладає надії на „лібералізацію", то це його справа. Я не є проти такої „лібералізації", бо я не є сторонником засади „чим гірше, тим ліпше". Я вважаю, що якісь „лібералізаційні" реформи в СССР погіршували б ситуацію режиму і зміцнювали б руки спротиву, бо якісь реформи викликали б нові вимоги. Але я є тієї думки, що надія на „лібералізацію" — це нереальні мрії. Самі т. зв. російські дисиденти не вірять в лібералізацію режиму і починають говорити про революцію, як засіб усунення режиму. Тільки ці дисиденти мріють лише про антирежимну, а не про антиімперську революцію, яка є єдиним виходом для уярмлених неросійських народів і до якої, на мою думку, йде.

Повторюю, я зовсім не претендую на те, що цими 4-ма пунктами вичерпав усю „плятформу". Але розробляти тепер на чужині деталі політичного, соціяльного або економічного устрою майбутньої відновленої української держави — це, на мою думку, зайва втрата часу. Бо таку програму буде встановлено лише в майбутній Україні на підставі вимог самого життя. Головна річ, щоб така майбутня вільна Україна стала дійсністю. А до цього в більшій чи меншій мірі безумовно могла б причинитися консолідація українських політичних сил, що діють на Заході.

Пам'яті Василя Мандзія

В Йонкерсі помер активний діяч бл. п. Василь Мандзій. Покійний народився в Україні в 1893 р. в селі Рибники, повіт Бережани і там він ходив до гімназії.

Маючи 16 літ він приїхав до Америки в 1910 р., його сюди спровадив його батько 2-го лютого, а в 1916 р. він одружився з Анастазією Напорою, також народженою в Україні; так вони прожили разом 59 літ.

Покійний Василь був дуже активний, належав до кількох організацій; тут є найстарша організація, тобто Б-во Михаїла, бо вже існує коло 80 літ, а Покійний був його головою вже понад 50 літ, аж до останнього дня свого життя; він був понад 50 літ секретарем 8-го Відділу УНСоюзу й також до кінця свого життя він був також членом Б-ва І. Хрестителя і Організації Оборони Лемківщини та передплачував газету „Лемківські Вісти"; був членом Українського Клюбу й довший час його головою, а наприкінці був членом ОЧСУ і СУМА до останнього дня.

Дня 6-го березня ц. р. помер о год. 10-й вечора, залишивши в смутку свою жінку і родину, а його тлінні останки перевезено до похоронного заведення Анни Дучинської (Черко) в Йонкерсі.

В неділю о год. 7.30 вечора о. монс. Василь Федаш відправив за його душу Панахиду. Відтак д-р Василь Кіналь попрощав його як свого краяна і пацієнта, а Никола Сидор попрощав його від ОЧСУ і від СУМА.

В понеділок 10-го березня, вранці о год. 9-ій тіло Покійного перевезено до церкви св. Михаїла, де відправлено Службу Божу, а відтак тлінні останки Покійного перевезено на цвинтар св. Йосифа в Йонкерсі і там відбувся похорон. Опісля Василь Оріховський прощав Покійного від Головного Уряду УНСоюзу. Потім люди зійшлися до ресторану Василя Шевціва і там відбулася тризна. Відтак прощальні промови виголосили головний секретар Володимир Сохан від Головного Уряду Народного Союзу, Андрій Вовк від 6-го Відділу УНСоюзу в Гейстінгсі, Пилип Гарасимів прощав від 8-го Сідд. в Йонерсі, Теодор Михаляк від Б-ва св. Михаїла, а прикінці пані Марія Кульчицька і Сосяк перевели збірку на Українську Радіопрограму св. Юра в Ню Йорку, бо Покійний Василь завжди слухав тієї програми в кожну п'ятницю від год. 7 до 8-ої вечора.

Теодор Михаляк

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в приміщенні цього ж Клюбу, 13-го червня ц. р. о год. 7.30 вечора, на закінчення літнього сезону, відбудеться фортепіяновий концерт визначних учнів Українського Музичного Інституту. Виступатимуть: Соня Шереґ (кл. К. Чічки-Андрієнко), Марта Мачай (кл. проф. М. Вайлової), Ігор Сохан (кл. проф. О. Чипак).

Образотворча, ретроспективна виставка Ірини Гомотюк-Зелик

Звичайно індивідуальні ретроспективні виставки образотворців, це замкнені в собі цикли, які часово, тематично чи формально показують певний пройдений етап в творчості мистця, а буває, творами дещо відмінними від усіх попередніх, замкнених циклем, показаними рядом, дають проєкцію його творчих ідей у майбутнє.

Ретроспективна виставка Ірини Зелик вповні відповідає цій клясичній схемі. Ця виставка дуже чітко унаявнює завершення першого творчого етапу і неменше чітко подає експозицію прямувань мисткині в новому етапі, щойно розпочатому.

Перший етап Зелик, це ще не самостійна творчість. Це творчі шукання під проводом її учителя, мистця Михайла Мороза. Школа більше як добра, коли йдеться про пізнання учнем магії кольору, його готування в технологічній ляборaторії та орудування ним в діялозі з природою. Проте наскільки добра ця школа, настільки й небезпечна для учня необдарованого достатньо вільною творчою індивідуальністю і праґненням шукати себе самого. Атракційністю Морозової творчости легко може поглинути слабшу індивідуальність його учня і накинути йому манеру кольорових сполучувань і передачі ними творчої візії. (Пригадується школа Новаківського).

В початковій стадії своєї творчости виявляла Зелик подивугідну податливість на унапрямлювання учителя. Вона до тієї міри засвоїла собі очі, пендзлі і палітру учителя, що під деякими її працями можна би підписати ім'я Мороза і мало вправне око глядача, не помітило б містифікації.

В новіших працях, на шляху до усамостійнення, Зелик заступає дотеперішню декоративність і одноплановість образу поглиблюванням першого пляну, втихомирює кольорову інтенсивність і пастозність мазка, а з тим знаходить можливість поширювати скалю виразности зображення від ліричного „піяно" до „форте". В тому відношенні найбільше промовистий її панорамічний краєвид найбільшого формату на виставці, з познаками монументальности.

В цьому короткому огляді немає місця на якісь прогнози для дальшого розвитку талановитої молоді мисткині. Чи по такій крутій спіралі піде її зріст, як напр. Оленської-Петришин, що так успішно втілювалася в декілька різних стилів і останньо приземлилася, після абстрактности, у філософічній іконографічности, чи в напрямі виключно малярських декляраций, чи теж світоглядових, як власне Оленська-Петришин, пристосовлюючи для того відповідно свою палітру, а з тим і формальну концепцію предметового світу. Власне в цьому напрямі Зелик зробила декілька спроб і доводиться ствердити, невдалих спроб.

Нав'язуванням майже абстрактним формам тематичних уявлень, це заперечування природи абстрактного мистецтва. Абстракціонізм відкидає кожну апріорну рефлексію, відкидає анекдотичний тематизм. Для формування творчої візії, він посягає в царину підсвідомих поштовхів, що як відомо, до матеріяльного світу, а ще профільтрованого через сито розумового сприймання, мають страшенно умовне відношення.

Тому такі твори, як „Козаки на Чорному Морю", чи „Богема", не во гнів мисткині, належить уважати за невдалі експерименти. Я далекий від засуджування експериментів. Вони потрібні кожному талановитому мистцеві, бо в них є шукання себе, шукання власних правд, до яких ведуть дуже стрімкі стежки. Проте в експериментуваннях, не слід, з допомогою помилкових преміс, будувати творчих програм. Не можна виметикуваними розумовими спекуляціями насилувати природність вислову і приглушувати здоровий творчий інстинкт. Кожний зі стилів мистецтвотворення в нашому рясному на „ізми" столітті, має свої психологічні закономірності. А порушування їх, це іменно насилування природи вислову.

Цими критичними зауваженнями я ні на мент не хотів би викликати у когось враження, що вони применшують талановитість і великі творчі можливості мисткині. Бо тільки ці її позитиви були для мене спонукою писати вки серйозного, вдумливого безумовну успішність першої ретроспективної виставки серйозного, вдумливого мистця.

Завелася у нас в аматорських рецензіях на образотворчі виставки (достоменно, як і на літературні твори, чи концерти) ненайкраща традиція для оцінок: посягання по схвальні прикметники, що доходять до таких суперлятивів, що вже вищих оцінок не залишається ні для Рубенса ні для Ван Ґоґа. Така єлейність оцінок, своїм баламутством приносить шкоду рядовому споживачеві мистецтва, а мистцеві вона не дає ніякої користи. Думаю, що я не покревдив надто Ірини Зелик, коли обминув ось тут схвальні прикметники валежні деяким її творам.

В. Ласовський

Передбачають скоре об'єднання обидвох частин В'єтнаму

Гонґ Конґ. — Місцеві радіостації передали 8-го червня ц. р. зміст офіційного комунікату ганойського уряду з відбутого засідання Верховної Ради (парляменту) Північного В'єтнаму, в якому висловлюється надію, що вкоротці, згідно з революційною традицією, Ганой стане столицею цілого В'єтнаму. Преса звертає увагу, що від часу перемоги комуністів у Південному В'єтнамі комуністи з півночі послідовно працюють в напрямі об'єднання, хоч якщо йдеться про зовнішній світ, проголошена резолюція є першим офіційним документом, який закликає до практичного здійснення „бажань в'єтнамського народу", який, мовляв, чекає на об'єднання багато років.

Складаємо вислови найглибшого співчуття
з приводу смерти
бл. п. ІРИНИ КОСТИНЮК з ТИСЯКІВ
мужеві МИКОЛІ та РОДИНІ
і замість квітів на могилу,
пересилаємо 25.00 долярів
на Український Католицький Університет
св. Климента в Римі.
Ірина і Стефан НОВОЖЕНЮКИ

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що у вівторок, 27-го травня 1975 р., несподівано, відійшов від нас до Вічности, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ, ШВАҐЕР і СТРИЙКО

бл. п.

ІВАН КОЗЯК

Покійний народився 6-го березня 1910-го року в Раковій, повіт Самбір. З професії кооператор, працював книговодом у Народньому Союзі в Самборі, а відтак був директором банку в Горлицях.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 31-го травня 1975 р. з похоронної каплиці Петра Капци до катедри св. о. Николая в Чікаґо, а звідтам на парохіяльний цвинтар.

Залишені в смутку:
дружина — ІВАННА КОТИС-КОЗЯК
брат — ІЛЛЯ з дружиною СТЕФАНІЄЮ
і з синами: МИРОНОМ, ДАВИДОМ
і ДАНИЛОМ
сестри — ЮЛІЯ, ТЕТЯНА, КАТЕРИНА
і АННА в Україні
стриєчний брат — АНДРІЙ КОЗЯК
з дружиною ПАРАСКЕВІЄЮ
шваґер — МИРОСЛАВ КОТИС з дружиною НІНОЮ
та близька і дальша Родина в Америці, Канаді, в Україні та в Польщі

✝

Ділимося з Громадянством і нашою Клієнтелією сумною вісткою, що по довгій недузі відійшла у Вічність, довголітня співласничка підприємства Roman Parcel в Ню Йорку

сл. п.

ЯРОСЛАВА ГАНКЕВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 13-го червня 1975 року в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку о год. 9:30 ранку, опісля на цвинтар св. Івана Хрестителя в Кйонс, Н. Й.

Оцим складаємо всій Родині Покійної наше найглибше співчуття, і з тої нагоди складаємо жертву 30.00 долярів на Будівельний Фонд української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку.

Назавжди зістануть вдячні за сердечну співпрацю — в глибокому смутку співласники:
СТЕПАН СЕКРЕТА
і ЗЕНОН КОРЧИНСЬКИЙ

З причини жалоби, в п'ятницю, 13-го червня 1975 р., бюро буде закрите.

✝

Ділимося сумною вісткою, що 9-го червня 1975 року упокоїлась в Бозі, на 65-му році життя, по тяжкій недузі, наша Найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ЯРОСЛАВА АННА ГАНКЕВИЧ

член УВО й ОУН, учителька „Рідної Школи", працівниця Ревізійного Союзу Кооперативів у Львові та Спілки Письменників і Журналістів, секретар таборової Управи в Інґольштаті, Німеччина.

Прибиті горем:
сестри — МАРТА і ВІРА
брати: СОФРОН з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми
ЮРІЙ з дружиною АННОЮ і дітьми
о. РОМАН з дружиною ОЛЕЮ
ПЕТРО з дружиною ІВАННОЮ і дітьми
тета — МАРІЙКА КІНАСЕВИЧ з родиною
вуйки — ВОЛОДИМИР, МИРОН і ВАСИЛЬ ЛЕВИЦЬКІ з родинами
Близька і дальша Родина

ПАРАСТАСИ — в середу і четвер, 11-го і 12-го червня 1975 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 13-го червня 1975 р. о год. 9:30 ранку до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар св. Івана Хрестителя в Кйонс, Ню Йорк.

Замість квітів, просимо складати пожертви на будову церкви св. Юра в Ню Йорку і радіопрограму.

Імпрези Рідної Школи в Асторії

Українська Школа при Парохії Чесного Хреста в Асторії, Н. Й. у свої навчальні пляни включає також дії пов'язані з процесом виховання нашої молоді. Так що учнів школи бачимо в молодечих організаціях Пласті і СУМ-і, при престолі в церкві під час Служб Божих, а також і на великих сценах в хорі Молодої Думки та як декляматорів на українських імпрезах. Учні школи радо беруть активну участь в житті громади, в першу чергу тому що підготову до цього дістають уже в дошкіллю, а згодом в клясах „Рідної Школи", де особливу увагу звертається на мову і дикцію.

Гарне враження викликали учні в часі виконування програми концерту в пошану Тараса Шевченка, що відбулася в неділю 20-го квітня ц. р. Того дня о год. 2-ій по полудні залю парохіяльного будинку заповнили батьки учнів, які під проводом директорки школи Н. Хоманчук та учительком Нестерчук, М Михайлів, Л. Більовщук, М. Олинець, В. Хоманчук і Хр. Гентіш уставились біля портрета поета. Концерт започатковано „Заповітом", який під диригентурою Н. Хоманчук відспівали всі учні на два голоси, при виразній вимові слів. Опісля слідували точки програми, яка посилювалась із виступами старших учнів.

Першу частину концерту перевела М. Олинець із дітьми дошкілля й учнями нижчих кляс. Під її проводом діти відспівали пісні „Поклін тобі Тарасе", „Маленькі наші нозі", „Садок вишневий", „Разом діти України", переплітаючи пісні деклямаціями віршів поета. Старші учні виконали другу частину програми, яку складено із захалявної творчости Шевченка. Цю частину попередили три короткі реферати. Ученниця 8-ої кляси Р. Волосенко подала біографію поета. Н. Хоманчук насвітлила соціяльний і політичний стан України в XIX столітті, та причини заслання Шевченка, а М. Настерчук порівняла захалявну творчість Шевченка із творчістю сучасних поетів в Україні. Після доповідей слідували деклямації учнів 6-ої кляси „До Основ'яненка" й инсценізація „Розрита могила". Відтак на тлі хору, який виконав двоголосові пісні „Реве та стогне Дніпр широкий", „Сонце заходить", „Зоре моя", „Могила", учні 7-мої кляси виголошували вірші з часів перебування поета на засланні: „Ой три шляхи", „Байрак", „Думи мої", „Мені однаково", „В тюрмі приснилося мені", „В казематі", а учні 8-мої кляси виконали збірну деклямацію „Лічу в неволі дні й ночі". Концерт закінчено відспіванням національного гимну.

Учні деклямуючи, виголошували вірші гарною вимовою та доброю дикцією. На особливу увагу заслуговують Ірця Коцка, Мотря Процик, Ксеня Йовик, Соня Панчишин, Леся Плескун, Ірця Наконечна, С. і Я. Дедяк, Славко й Михась Галатин, Орест Вітюк, Ігор Підгорецький і Христя Слиж, учасниця підготовчої кляси.

Протягом шкільного року „Рідна Школа" влаштовує ряд імпрез. В місяці грудні з нагоди гостини св. Миколая, відбувається концерт коляд, колядок та святочних і новорічних побажань. В травні відзначується День Матері витячою забавою під час якої виконавцями програми є діти дошкілля й нижчих кляс. Крім того вчителі не забувають і про історичні події — 1-го листопада, 22-го січня і інші. Ці дні відзначуються спеціяльною одногодинною лекцією, на якій насвітлюється дану історичну подію, а діти співають стрілецькі пісні та виголошують деклямації.

Високі осяги учнів вказують, що „Рітна Школа" в Асторії є однією з найкращих шкіл українознавства. Школа відзначається висококваліфікованим педагогічним складом та взірцевою адміністрацією. Усьому учительському зборові, а передусім директорці школи Наталії Хоманчук як також катехитові о. Маріянові Струцеві, належиться подяка від батьків і громадянства за тяжку, повну посвяти працю для вирощування українців на чужині.

В. Процик

Борис Глинський осягнув докторат в Сорбонському університеті

В середу 23-го квітня ц. р. Борис Глинський, викладач французької мови та літератури в Лафаєт коледжі в Істоні, Па., успішно оборонив тезу п. н. „Іван Франко і Еміль Золя" перед професорами Сорбонського університету в Парижі та здобув диплом „Докторат дю ІІ-ем сікл", з порівняльної літератури. Керів. тези, проф. д-р Р. Етямбл та члени жюрі при обороні дали найвищу оцінку праці Б. Глинського.

У своїй дисертації докторант оглянув гаму літературних зв'язків поміж письменниками І. Франком і Е. Золя. Починаючи біографічним нарисом І. Франка, д-р Б. Глинський підкреслив зв'язки українського письменника з французькою літературою, та подав огляд критичних праць, вказуючи на вплив Е. Золя та творчість І. Франка; автор тези приходить до переконання, що вплив французького письменника відчувається на цілому творчому шляху І. Франка. Далі автор проаналізував переклади І. Франка творчости Е. Золя, та встановив заслуги І. Франка в справі популяризації творів Е. Золя — українською та польською мовами.

Д-р Борис Глинський, син Наталії Савицької з Нюарку та сл. п. інж. Зенона Глинського, народився в Коломиї. Свою освіту почав в Україні, а продовжував у Франції і ЗСА. Диплом бакалавра та ступень магістра він здобув в нюйоркському університеті. Д-р Глинський одружений з Уляною з дому Цяпка і має двоє дітей — Стефана і Оксану. Продовжуючи традицію студенських років, д-р Глинський приймає активну участь в українському громадському житті. Він є членом УНСоюзу, Відділу 47-го.

А. Кіпа

Відділ ОЖ ОЧСУ в Асторії

Відділ ОЖ ОЧСУ в Асторії скоро буде відзначувати своє 10-ліття. Одним з перших завдань членкинь було навʼязання якнайточнішої співпраці з членами ООЧСУ і СУМА, як також численної української громади в Асторії. Дякуючи старанням невтомних членкинь ОЖ ОЧСУ, які не дивлячись на перевантаження різного роду обов'язками, добровільно пройняли на себе працю на громадській ниві.

Пані з ОЖ ОЧСУ не жаліють грошей, а щедро жертвують на національні збірки, дають речі на виграші, домашнє печиво та різні інші страви, на пронагідні буфети.

Нав'язуючи до цих кілька рядків хочу сказати, що Відділ ОЖ ОЧСУ і цього року перевів Річні Загальні Збори, для пожвавлення і оновлення заінтересування членів і членкинь Визвольного Фронту в Асторії і всіх українських громадян. Загальні Збори Відділу ОЖ відбулися 23-го березня ц.р. в Домі СУМА. Президію Зборів очолила делеґатка Головної Управи ОЖ ОЧСУ Люба Чайківська, дружина покій. всім відомото, Данила Чайковського. В Президії Зборів зайняли місця, голова ООЧСУ в Асторії д-р В. Нестерчук і голова Осередку СУМА в Асторії Осип Галатин. Секретарювала Стефанія Рудик. Збори відбулися з численною участю членів і гостей. Управу Відділу на біжучий рік проголошено в такому складі: голова — М. Нестерчук, заступниця голови — Ст. Наум, секретарка — Ст. Рудик, фінансова — Ст. Тур, організаційна — А. Вітюк, культурно освітня — Ст. Наум. Господарчу частину Відділу очолила Марія Галатин і на Свяченому вона гарно вив'язалася зі свого обов'язку, річ ясна, що пані з Управи Відділу не залишили її саму, а допомагали. Пані Ст. Гуда репрезентує Суспільну Опіку Відділу і на нашому терені в міру спроможностей несе потребуючим допомогу.

Контрольну комісію репрезентують: голова — Н. Хоманчук, і дві членки — М. Подоляк і Ст. Галатин. До Управи ввійшли вільні члени: О. Гентіш, А. Кострифа, М. Чолій, Ст. Боднарчук, З. Брухальська, А. Бурик, Ф Гайдукевич Л. Сента. Святкуючи і продовжуючи українські народні традиції Управа ОЖ спільно з молоддю СУМА і членами ООЧСУ влаштовує українські імпрези, у весняному, передвеликодньому сезоні пані з ОЖ влаштували „Веселі Запусти", де за оселедцем і веселою програмою присутні провели дуже гарно вечір. Пані Гентіш відчитала два; свого пера, повні дотепу веселі фейлетони. Молоді сумівці Ірка Наконечна і Михась Галатин відіграли одноактівку з життя молоді, а Ярослав Галатин віддеклямував вірш. Пані Ст. Галатин і І. Вітюк виконали сценку-діялог, — пера І. Вітюка, про многонадійну галицьку, передвоєнну курку.

Новообрана Управа Відділу ОЖ активізується; спільно з Організаціями Визвольного Фронту вона зорганізувала традиційне Свячене, яке відбулося в Домі СУМА, 18-го травня, ц.р. До участи у цьому Святі запрошено о. пароха Андрейчука, членство Визвольного Фронту і українську громаду в Асторії. Програмою проводила Ст. Наум, культ - освітня референтка Відділу. До почесного стола запрошено о. пароха Андрейчука, Дарію Степаняк, яка виголосила святочне слово про Великдень на рідних землях, О. Гентіш голову 82-го Відділу СУА, М. Нестерчук — голову Відділу ОЖ в Асторії, д-ра Соколишина — представника Головної Управи ООЧСУ, Яр. Воловодюка — заступника голови ООЧСУ в Асторії і І. Длябогу — голову СУМА Осередку в Асторії. Представники і делеґати організацій складали святочні привіти. Новинкою програми Свята був гостинний виступ молодої співачки Лариси Магун - Гурин, яка гарно відспівала три пісні при акомпаньяменті молодої піяністки В. Семущак. Молодь СУМА. Михась Галатин, Ірка Наконечна, Стефця Доляк і Ярослав Доляк деклямували вірші. Пані О. Гентіш відчитала особистий спогад з переживань на Великдень. Святочне Великоднє печиво і салати приготовили пані з ОЖ ОЧСУ: Ст. Рудик, Ст. Наум, Марія Галатин, Марія Подоляк, Ст. Галатин, Ст. Гуда, А. Вітюк, Ст. Тур, А. Бурик, З. Брухальська, А. Кострифа, М. Нестерчук і Ст. Боднарчук. Культурно-освітня референтка Відділу ОЖ Ст. Наум, влаштувала гарну мистецьку Великодню виставку з кошиком свяченого, різьбою, керамікою і вишивкою у вікні американського банку при Бродвею в Асторії. Прохожі по Бродвею не могли байдуже пройти, не звернувши уваги на українську виставку. Щоб здобути дещо гроша пані перевели виграшу писанок, які пожертвувала Ст. Гуда, Ст. Тур і Ст. Наум.

Стефанія Рудик

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СЕДІ ТУРАШ, членка УНС Відд. 204 Т-ва ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й. померла 12 листопада 1974 р. на 76-му р. життя. Нар. в 1898 р. в селі Ходачків Малий, Україна, стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку дочку Маріон. Похорон відбувся 15 листопада 1974 р. на цвинтарі Оливна Гора в Маспет, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

АННА ПАВЧИНСЬКА, членка УНС Відд. 182 Т-ва Українська Січ в Кліфтоні, Н. Дж., померла 18 січня 1975 р. на 80-му році життя. Нар. в 1894 р. в Україні, стала членкою УНС в 1928 р. Полишила в смутку дочку Мілдред. Похорон відбувся 22 січня 1975, на Іст Ріджлавн цвинтарі в Кліфтон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Г. Клименко, секр.

АННА РЕПЕЦКА, членка УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гамтрамк, Міч., померла 30 січня 1975 р. на 76 р. життя. Нар. в 1900 р. в Котузів, пов. Підгайці, стала членкою УНС в 1949 р. Полишила в смутку дочку Теклю, , внука Михайла, дочку Марію в Україні і 5 внуків, брата Михайла в Україні. Похорон відбувся 3 го лютого 1975 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті.
Вічна Їй Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

МИХАЙЛО КОСТІВ, член УНС Відд. 367 Т-ва Запорожська Січ в Рочестері, Н. Й., помер 23 січня 1975 р. на 86-му році життя. Нар. в 1888 р. в Сирниках Долішніх, повіт Рогатин, Україна, став членом УНС в 1936 р. Полишив в смутку сина Иосифа і двох внуків. Похорон відбувся 27-го січня 1975 року на цвинтарі Голлі Шепулче в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Попович, секр.

СТЕФАН МЕЛЬНИЧУК, член УНС Відд. 349 Т-ва ім. Т. Шевченка в Менвілл, Н.Дж., помер 23 квітня 1975 р. на 54-му році життя. Нар. в 1922 р. в с. Прибмиц, пов. Коломия, став членом УНС в 1968 р. Полишив в смутку дружину Анну, чотири дочки Надію, Любу, Дарію і Орисю, два сини Богдана і Михайла, ближчу та дальшу родину. Похорон відбувся 26 квітня 1975 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Захарко, секр.

ВАСИЛЬ КУПНІР, член УНСоюзу Відд. 57 Б-ва св. Петра і Павла в Коговз, Н. Й., помер 7 травня 1975 р. на 80-му р. життя. Нар. в 1895 р. в Україні, став членом УНС в 1951 р. Полишив в смутку доньку Марію. Похорон відбувся 10 травня 1975 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Вотерфорд.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Савків, секр.

Д-Р ТОМА ЛАПИЧАК, член УНС Відд. 51 Т-ва Патріярха Иосифа І. в Чікаго, Ілл., помер 2 квітня 1975 р. на 60 р. життя. Нар. в 1914 р. в Ніжанковичах, Україна став членом УНС в 1973 р. Полишив в смутку дружину Адріяну, доньку Лярису і сина Дмитра. Похорон відбувся 5 квітня 1975 р. на цвинтар св. о. Миколая в Чікаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Ольшанський, секр.

АНАСТАЗІЯ ПОЛІВКА, членка УНС Відд. 112 в Пармі, Огайо, померла 3 березня 1975 р. на 78-му р. життя. Нар. в 1897 р., стала членкою УНС в 1929 р. Полишила в смутку доньку Джені, 5 внуків та 2 правнуки. Похорон відбувся 6 березня 1975 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Капраль, секр.

ВІЛИЙ МИХАЙЛО, член УНСоюзу Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, помер 1-го квітня 1975 р. на 81-му р. жц Нар. в 1892 в Бережанах, став членом УНС в 1938 р. Полишив в смутку два сини Петра і Василя, доньку Анну та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія в Ню Йорку.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Кучма, секр.

ПАВЛІНА ШИМКО, членка УНС Відд. 158 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н. Й., померла 4 квітня 1975 р. на 79-му р. життя. Нар. в 1896 р. в Розвадові пов. Жидачів, стала членкою УНС в 1935 р. Полишила в смутку дочку Катерину, двох синів Михайла і Володимира, 3 внуків і одного Правнука. Похорон відбувся 7 квітня 1975 р. на цвинтарі Ґейт оф Гевен, Вестчестер, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Саноцький, секр.

ОЛЕНА САНОЦЬКА, членка УНС Відд. 158 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н. Й., померла 10 березня 1975 р. на 84-му р. життя. Нар. в 1891 р. в Гусятині, Україна, стала членкою УНС в 1950 р. Полишила в смутку доньку Лідію Кучерську і сина Олександра, 3 внучки і 4 правнучки. Похорон відбувся 14 березня 1975 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Саноцький, секр.

ІВАН ШУРАН, член УНС Відд. 183 Т-ва ім. Гет. І. Мазепи в Детройті, помер 10 квітня 1975 р. на 73-му р. ж. Нар. в Добромірці, Збараж, Україна, став членом УНС в 1959 р. Полишив в смутку дружину Анну, два сини Андрія, Ричарда, 5 внуків, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14 квітня на цвинтарі Грандлавн в Детройті Мич.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Залуга, секр

ПЕТРО МИС, член УНС Відд. 167 Б-ва св. о. Николая, Толедо, Огайо, помер 12 квітня 1975 р. на 56-му р. життя. Нар. в 1919 р. в Лімні, повіт Турка, Україна, став членом УНС в 1951 р. Полишив в смутку дружину Евдокію, дочки Марію, Христину, Петрусю і сина Григорія та двох внуків. Похорон відбувся 16 квітня 1975 року на цвинтарі Кальварія в Толедо, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Вельган, секр.

АНАСТАЗІЯ АНГЕЛ, членка УНС Відд. 192 Т-ва Запорозька Січ в Герхімер, Н. Й., померла 25 березня 1975 р. на 78-му р. життя. Нар. в 1897 р. в с. Звенигород, Україна, стала членкою УНС в 1915 р. Полишила в смутку дві дочки Марію, Емілію двох братів і сестру, чотири внуки і три правнуки. Похорон відбувся 27 березня 1975 р. на цвинтарі української православної церкви в Геркімер, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Яр. Сенишин, секр.

МИХАЙЛО АДАМЧУК, член і основник 103 Відд. УНС Т-ва ім. І. Франка в Мілвокі, Віск., помер 9-го вересня 1974 р. на 82-му р. життя. Нар. в 1892 р. в Куличині, повід Снятин, Україна, став членом УНС в 1918 р. Покійний був також членом-основником української православної церкви Пресв. Марії у Мілвокі. Полишив в смутку дружину Марію та дочку Ірену.
Вічна Йому Пам'ять!
К. Гарріс, секр.

ІВАН ЛЕТНЯНЧИН, член УНС Відд. 388 Т-ва Запорожська Січ в Честер, Па., помер 21 березня 1975 р. на 83-му р. життя Нар. в Україні, став членом УНС в 1944 р. Полишив в смутку племінника Петра Панців. Похорон відбувся 25 березня 1975 р. на цвинтарі в Лінвуд, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ІЛЬКО ВАСИЛЮК, член УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гамтрамк, Мич., помер 8 березня 1975 р. на 58-му р. життя. Нар. в 1917 р. в Лішні біля Дрогобича, Україна, став членом УНС в 1972 р. Полишив в смутку дружину Софію, сестру Ольгу Волошин на Україні. Похорон відбувся 12 березня 1975 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Мич.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

ПАВЛО ПОПОВИЧ, член УНС Відд. 367 Т-ва Запорожська Січ в Рочестері, Н. Й., помер 7 березня 1975 р. на 59-му р. життя. Нар. в 1915 р. в Україні, став членом УНС в 1949 р. Полишив в смутку Анну Лері, брата Івана і сестру Елизавету. Похорон відбувся 10 березня 1975 р. на цвинтарі в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Попович, секр.

МАРІЯ МАЛИНОВСЬКА урд. феник, членка УНС Відд. 434 Т-ва Пласт в Монтреалі, Квібек, померла 26-го лютого 1975 р. на 46-му р. життя. Нар. в 1929 р. в Чернів, Зах. Україна, стала членкою в 1959 р. Полишила в смутку мужа Ярослава, донечку Сонік, батька, сестру, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 1 березня 1975 р. на цвинтарі Мт. Олівет, Детройт, Міч.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Дольницька, секр.

СЕМЕН ТАРАС, член УНС Відд. 49 Б-ва Св. Арх. Михаїла в Торонті. Онт., помер 27 січня 1975 р. Нар. в 1908 р. в Україні, став членом УНС в 1959 р. Полишив в смутку дружину Катерину, сина, дочку та 4 внуків. Похорон відбувся 31 січня 1975 р. на цвинтарі Проспект в Торонті.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ТЕКЛЯ БРЕНЯ, членка УНС Відд. 6 Т-ва ім. Т. Шевченка в Гайстінгс он Гадсон, Н. Й., померла 26 травня 1975 р. на 55-му р. життя. Нар. в 1920 р. в с. Ясюнка, Зах. Україна, стала членкою УНС в 1963 р. Полишила в смутку мужа Стефана, 2-ох синів Романа і Івана, одну дочку Гелену, брата і сестру і 3 внуків. Похорон відбувся 29 травня 1975 р. на цвинтарі Мавт Гови, Гайстінгс он Гадсон, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Вовк, секр.

ТЕКЛЯ ТАНАСИШИН, членка УНС Відд. 39 Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й., померла 7 березня 1975 р. на 82-му р. життя. Нар. в 1893 р. в с. Котузів повіт Підгайці, Україна, стала членкою УНС в 1924 р. Полишила в смутку синів Михайла і Івана та ближчу і дальшу родину. Була піонеркою церковно-громадського життя в Сиракюзах. Похорон відбувся 1 березня 1975 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання вкладок від членів Т-ва Дністер — 430 Відд. за місяць червень, як слідує: Дім УНСоюзу, 5004 Н. Олд Йорк Рд. — 13 червня від год. 6-7:30 веч. В Укр. Домі, 23 і Браун вул. — 21 червня від год. 7:30-9 в. У всіх Відділових справах звертатися на нову адресу І. Кігиницький, 249 W. 64th Avenue, Phila., Pa. 19126. Tel. WA 4-5088. — І. Кігиницький, секр.

П. БУРБАНА
що мешкав раніше 86 Wolcott Street, Brooklyn, NY., просить про подання теперішньої адреси.
Дмитро Кузик
133 Laffayette Avenue
Trenton, N.J. 08610

ТАРЗАН, Ч. 7314. Пігмей розказує

BACK TWO DAYS WE SEE BRIGHT LIGHT IN SKY— THEN BIG NOISE... SOON COCOON FLOAT TO GROUND...
HMM!... PLANE EXPLODING— 'CHUTE OPENING...
MY PEOPLE THINK HIM A GOD FROM DISTANT FALLING STAR!
WHEN WE COME NEAR, HE POINT MAGIC WAND— TWO MEN FALL DEAD!
...CAPT. BILSKI... PROBABLY IN SHOCK... THOUGHT THESE PYGMIES MEANT HIM HARM!
...TO HIM?
NO! ENEMY TRIBE COME— TAKE HIM AWAY!

Два дні тому ми бачили на небі ясне світло... Тоді почули гучний звук... Опісля на землю повільно впав кокон...

Ага!... Вибухнув літак... Відчинився парашут...
Моє плем'я думало, що цей чоловік — це бог із далекої зірки!
Коли ми наблизилися, то він спрямував на нас чародійну паличку і два чоловіки були вбиті!
Це мусів бути капітан Більський... Правдоподібно в шоку... Думав, що пігмеї хочуть заподіяти йому шкоду!
Можеш завести мене до нього?
Ні! Вороже плем'я прийшло і забрало його зі собою!